

PRVOMAJSKE MISLI V JUBILEJNEM LETU

Malo katera dežela na svetu praznuje Prvi maj s tolikšno radostjo in ponosom kakor naša. Ta radost in ponos sta letos še večja, saj Prvi maj praznujemo v prazničnem vzdušju proslave v počastitev 40-letnice ZKJ in SKOJ. Se so nam v svežem spominu besede generalnega sekretarja ZKJ tovariša Tita na svečani seji CK KPJ in tovariša Rankoviča, ko je na trgu Marxa in Engelsa v Beogradu govoril dvesto tisočglavi množici o štiridesetletnem revolucionarnem boju KPJ. Enako močno in globoko so odjeknile v naših srcih besede našega rojaka, narodnega heroja Franca Leskoška - Luke, ko je pred dnevi govoril množicam v Ljubljani o slavnih in težkih zgodovini KPJ. Tudi povsod okrog nas, v naših podjetjih, v naših mestih in vaseh se prav te dni vrste številne proslave v počastitev 40-letnice KPJ in SKOJ.

V takem svečanem vzdušju praznujemo letos Prvi maj.

Maj je tu. Vedno je enak in vendar usakokrat drugačen. Za naš Prvi maj je vselej značilno, da ga krasi vedno uspehi, nenehni napredek pa označuje našo pot.

Se so dogodki, na katere smo prav posebno ponosni in zaradi katerih praznujemo letošnji Prvi maj bolj svečano kot kdajkoli prej. Radostni utrip, s katerim smo spremljali Titovo potovanje prijateljstva in miru po azijskih in afriških deželah, je še vedno v naših srcih. V glavnem mestu Jugoslavije, v Beogradu, pa še vedno plapolajo zastave Četrtega kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije. Glas preko tisoč štiri sto zbranih delegatov, svobodnih proizvajalcev iz vseh krajev naše domovine, je močno odjeknil širom po svetu. Kako nas cenijo in spoštujejo v tujini, kako se živo zanimajo za naš razvoj socialistične demokracije, ki je edina v svetu, morda najbolje pove dejstvo, da je spremljalo delo kongresa 35 delegacij sindikalnih organizacij iz vseh kontinentov. To je doslej največje število tujih predstavnikov, ki so prisostvovali kakšnemu kongresu v Jugoslaviji.

Kot država delovnega ljudstva smo uresničili svobodo za delovnega človeka. Ta svoboda vključuje razen vseh demokratičnih in človeških pravic zlasti pravico, da delovni človek, delavec, neposredno odloča o gospodarskem življenju svoje dežele po svojih delavskih sočutih, in o vseh drugih vprašanjih, ki danes tako ali drugače pomenijo vsebino našega življenja.

To so potrdili delegati na tem kongresu, ko so izmenjali medsebojne izkušnje. Sadovi naše socialistične demokracije so takšni in tolikšni, da so vzbudili pozornost tudi po drugih deželah, zavest našega delovnega človeka pa se je

še bolj dvignila, ker vidi jasno perspektivo pred seboj.

Prav zato nam je letošnji Prvi maj še posebej drag.

Se en dogodek se nam je globoko vtisnil v srce, ko praznujemo letošnji Prvi maj. Nepozaben dogodek, poln vročih in iskrenih želja vseh naših delovnih ljudi, ki so jih pred dnevi ponesele štafete mladosti iz krajev našega okraja največjemu sinu domovine — prvemu delavcu, vojskovodji in državniku, tovarišu Titu za njegov 67. rojstni dan, ki že 22 let zmagoslavno in visoko dviga neomadeževan rdeči prapor Zveze komunistov Jugoslavije novim zmagam naproti.

Zato nam je letošnji Prvi maj, ko slavimo 40-letnico ZKJ, še posebej drag.

Težka, toda zmagoslava je bila pot Komunistične partije, ki že štirideset let vodi delavski razred od zmag do zmag. Preganjanja, trpljenje, ječe, robija, borba na življenje in smrt s tujimi zavojevalci in domačimi izdajci, to so bili stalni spremljevalci najboljših sinov naših narodov. Vendar trpljenje je bilo poplačano z zmago, kajti močna volja, borbenost, revolucionarnost in vera v cilje, za katere so se borili, je bila močnejša od sovraga.

Delež naprednih sil in delavskega gibanja v celjskem okraju je bil ogromen. Prve partijske ilegalne celice v Savinjski in Saleški dolini, v revirjih, v Celju in drugod. Smiglova zidanka nad Grajsko vasjo, Klavževa sušilnica na Okonini, dom Titove tete v Podredu, »Rdeči mlinci« v Medlogu, stavke celjskih delavcev, Zlet Svoboda na Glaziji 1935. leta, prvi sodni procesi komunistov v Celju, preganjanja, zapori, mučenja... To je težka, toda ponosna zgodovina komunistov in naprednih delavcev celjskega okraja.

Pozneje, ko je okupator zasedel deželo, so iz partijskih celic s področja celjskega okraja vznikale Celjska, Savinjska, Saleška in Kozjanska četa. Imena Leskošek, Slanđer, Kraigher, Stante — pa še nešteta druga — so tesno povezana s to zmagoslavno zgodovino, ki je dala deset narodnih herojev.

V živem spominu na te revolucionarne dogodke nam je letošnji Prvi maj še posebej drag.

In po osvoboditvi? Z nezmanjšanim poletom smo zavihali rokave, obnovili opustošeno deželo, izvršili nacionalizacijo in agrarno reformo ter prvi v svetu izročili tovarne delavcem. Kot gospodarji na svoji zemlji smo izbrali takšen način življenja, kakršen je potreben naši deželi, da bi čimprej premagala zaostalost, ki smo jo podedovali, in se uvrstila med napredne in razvite dežele. Z ogromnimi napori in žrtvami, z lastnimi silami smo industrializirali deželo. Danes

smo že tako daleč, da smo že ustvarili materialne pogoje za vsestranski napredek. Nismo še bogati, toda vsako leto smo bogatejši. Vsi naši napori so usmerjeni v en cilj: izboljšati življenje delovnih ljudi. Na tej poti dosegamo vedno večje uspehe. Kar ozirimo se okoli sebe. Celje iz dneva v dan menja svoje lice. Nekdo, ki po osvoboditvi še ni bil v Celju, bi ga skoraj ne spoznal. Ob Savinji, ki jo bodo ukrotili in ne bo več poplavljal naših polj in domov, je zrastle nove naselje. Otok. V Saleško dolino prihaja občudovat novo rudarsko mesto — Novo Velenje celo iz visoko razvitih držav in se ne morejo načuditi takemu napredku. Kaj takega pri njih, kljub večjim možnostim, ni mogoče. Se bi lahko naštevali. Mreža novih objektov po domovini se je razpredla na vse strani.

Socialistična demokracija in naš komunalni sistem v največji meri vzpodbujata na široki fronti delovne ljudi v naporih, da bi čimprej dosegli blagostanje; ki si ga želimo. V ta namen vloga družba poslednja leta ogromna sredstva tudi v kmetijstvo, kajti zaostalo kmetijstvo je velika zavora napredka in blagostanja.

V skladu z revolucionarno prakso se razvija vse naše življenje v znamenju krepitve socialističnega duha, socialističnih družbenih odnosov in znamenju novega humanizma in bratstva ter enotnosti naših narodov. Po svojih izkušnjah pri delu smo vsak dan bogatejši.

Toda — čaka nas še mnogo dela. Če hočemo, da nam bo šlo bolje, bomo morali vedno bolj delati. V letih po osvoboditvi smo usposobili armado novih proizvajalcev, ljudi, ki so voljni delati, ker jim je jasna perspektiva. Njim bo treba nuditi večjo pomoč pri konkretnem delu. Politične organizacije bodo morale iz načelnih razprav preiti na konkretno delo in sprovajati smernice v življenje, v naših podjetjih, kmetijskih zadrugah, šolah in povsod tam, kjer se v praksi bje bitka za boljše življenje in naprednejše odnose. Le s takim delom bomo ustvarili boljše in srenejšo prihodnost.

V tej želji še posebej iz srca slavimo praznik dela, praznik žuljavih, dobrih rok, praznik tistih, na katerih ramenih je usoda človeštva. Naši delovni ljudje bodo prav gotovo svojo proletarsko dolžnost izpolnili, saj čvrsto stojijo za svojo Zvezo komunistov, ki jih vodi po pravi poti k vedno večjim uspehom. Naša dežela je lahko ponosna, saj v njej žive in ustvarjajo delavni, borbeni, zvesti, neuklonljivi, neodvisni in svobodni ljudje! Ljudje takšnih kvalitiet pa so najboljši porok, da bomo izpolnili naloge, ki jih stavlja pred nas Zveza komunistov. In prav zaradi tega nam je letošnji Prvi maj še posebej drag! -ma

USPESNA LETNA KONFERENCA SOCIALISTIČNE ZVEZE CELJSKEGA OKRAJA

Dosedanji dosežki - poročstvo bodočih uspehov

Delo Socialistične zveze je zajelo vse družbenopolitično življenje

V prejšnji številki smo poročali o začetku okrajne konference SZDL in objavili v izveščkih najbistvenejše stvari iz poročila Okrajnega odbora SZDL o delu organizacij v preteklem letu. Prav tako smo v skrajšani obliki objavili najvažnejše misli iz poročila predsednika OO SZDL tov. Franca Simoniča.

Danes objavljamo drugi del konference, o delu delegatov po komisijah in o zaključnem plenarnem zasedanju konference.

Da je letošnja konferenca SZDL je udeležil, popolnoma razumljivo. Vzroki za to so v široki aktivnosti organizacij SZDL, le-ta pa je rezultat vedno širših in globljih nalog

v našem družbenopolitičnem življenju.

Po izvolitvi organov konference in po poročilu predsednika OO SZDL tov. Franca Simoniča so se delegati razdelili v štiri skupine, da bi lažje in temeljiteje razpravljali o dosedanjih uspehih, o pomanjkljivostih in si začetni program nalog za bodoče delo. Poročilo predsednika ter poročilo odbora, ki so ga delegati sprejeli že nekaj dni pred tem, je bilo delegatom v močno oporo za nadaljnjo razpravo. V komisijah so delegati razpravljali o delu v podjetjih, o komunalnih problemih, o kmetijstvu in o ideološko organizacijskih vprašanjih. Za delo vseh teh komisij je značilno, da se delegati niso ustavljali pri naštevanju uspehov, temveč so dragoceni čas izkoristili za izmenjavo izkušenj, za razčiščevanje nejasnih vprašanj, za ugotavljanje pomanjkljivosti in za stavljanje predlogov, kako bi v bodoče boljše in uspešnejše delali.

UTRDI TEV IN RAZSIRITEV ORGANIZACIJ — VZGOJA ŠIROKIH MNOZIC ZA IZPOLNITEV VELIKIH NALOG

Delo komisije za ideološka in organizacijska vprašanja je vodil tov. Jože Marolt, predsednik občinskega odbora SZDL Soštanj. V razpravi je sodelovala polovica navzočih delegatov. Težišče plodne razprave je obsegalo prav tiste naloge, ki so za nadaljnjo rast naše socialistične družbe najbolj potrebne. Največ delegatov je govorilo o vzgoji naših delovnih ljudi v zavedne graditelje socializma, v sposobne upravljalce našega družbenopolitičnega življenja. Tako so delegati govorili o potrebi še večjih naporov pri izobraževanju delovnih ljudi mesta in vasi, predvsem pa o tem, da morajo organizacije SZDL nuditi mladini vso pomoč, da bo sposobna prevzeti vso težo odgovornosti in nalog, ko bo aktivno posegla v naše družbeno življenje. Razprave o šolskih skupnostih, o delu vasko mladine, o šolski reformi, o potrebi razgibanejšega kulturnega, športnega in zabavnega življenja, o pomanjkljivostih, ki povzročajo, da del mladine še vedno ostaja pod vplivom misticizma in nazadnjaštva ter apolitičnosti, vse to je odprlo vrsto novih nalog organizacijam SZDL. Nadalje so delegati govorili o najrazličnejših oblikah vključevanja naših ljudi v aktivno družbenopolitično življenje preko prosvetnih društev.

Predsednik Okrajnega komiteja LMS za celjski okraj Tov. Franček Knafljč govori ob sprejemu štafete v Celju

(Nadaljevanje na 2. str.)

Veličasten potek štafete mladosti v celjskem okraju

Vsi delovni ljudje celjskega okraja, še predvsem pa mladina in pionirji, so 21. in 22. aprila z največjim navdušenjem sodelovali in spremljali letošnjo štafeto mladosti v vseh krajih našega okraja. Več ali manj je bila povsod ista podoba. Skozi okrašene kraje, odete s cvetjem, zelenjem in zastavami je na stoletne mladine v živobaranih oblačilih prenašala štafete palice s čestitkami k 67. rojstnemu dnevu predsedniku republike tovarišu Titu. Povsod jih je spremljala šolska mladina, pa delovni ljudje iz podjetij, ustanov in zadrug. Skozi vsa večja naselja, še predvsem pa po vseh sedežih občin so tekači obstali le za nekaj minut, kjer so bili deležni še posebnih svečanih sprejemov. Godbe in pevski zbori so pozivljali že tako razigrano razpoloženje vseh udeležencev teh sprejemov.

Tudi v Zalcu so štafeto pozdravile številne množice ljudi

Predstavniki oblasti, političnih in drugih množičnih organizacij so ob navdušenem pritrjevanju vseh zborovalcev prečitali svoje pozdrave in čestitke tovarišu Titu. Iz njih je prevevala želja, da bi še dolga leta tako uspešno krmilil doma in v svetu vse naše narode, da bi lahko v miru delali in ustvarjali pogoje za lepše in brezskrbnejše življenje v socialistični družbi. Vsi so mu želeli še dolga leta življenja, zdravlja in osebnega zadovoljstva. Hkrati z željami smo čitali v teh vrsticah tudi svečane obveze vseh naših ljudi — od pionirskih odredov, mladinskih aktivov, aktivov mladih zadrugnikov, telesnovzgojnih organizacij, delavskih svetov iz naših podjetij, SZDL itd., da bodo z vsemi svojimi silami pomagali tovarišu Titu pri ustvarjanju zamisli in sklepov našega vodstva. Težko je strniti vse te obljube in želje tisočev in tisočev delovnih ljudi in mladine v ta kratek sestavek.

Na progi iz Vranskega do Celja in njenih 17 priključkih je teklo 1.747 pionirjev, ves čas pa jih je spremljalo veliko število motoristov, kolesarjev in avtomobilov. Posebno lepe manifestacije so bile na Vranskem, odkoder so štafeto poslali, nadalje v Sempetru, Braslovcah in Zalcu. Mladina pa se je zbrala še povsod tam, kjer so se stranske proge zgrinjale na glavno cesto. Mladim ljudem so se pridružili še člani sindikata, gasilci in pripadniki drugih množičnih organizacij s svojimi prapori.

Pri organizaciji štafete so sodelovale šole, TVD Partizan, sindikati, organizacije SZDL, aktivni LMS, gasilci, predvojaška vzgoja in drugi. Kdo bi mogel opisati ganjive pozdrave pionirskih odredov, odborov množičnih organizacij, delovnih kolektivov in posameznikov, iz katerih veje toliko ljubezni in zagotovil navdušenja svojemu voditelju in učitelju, tovarišu Titu.

Letošnja štafeta mladosti je bila vsekakor zopet lep doprinos vseh naših ljudi, vseh naših organizacij ob skupnem hotenju in ob skupni želji, da na pridobitvah naše revolucije gradimo še naprej z vsemi silami zdravo in srečno skupnost vseh naših narodov v enotni FLRI.

S PLENUMA OKRAJNE GASILSKE ZVEZE V CELJU

Še več mladine v vrste gasilcev

Pred dnevi je bil v Celju letni plenum Okrajne gasilske zveze, katerega so se poleg mnogostevilnih delegatov udeležili še zastopnik Republiške zveze LRS tov. Rotar, zastopnik TNZ pri Okrajnem ljudskem odboru Celje, zastopnik Gasilske zveze Maribor, zastopniki RK, LMS in drugi.

Iz vseh poročil, predvsem pa še iz poročila predsednika Poznika, je bilo razvidno, da za naše gasilstvo predstavlja velik problem vzgoja kadrov. Se vedno imamo premalo mladine v gasilskih vrstah — tej mladini pa tudi ne dajemo dovolj možnosti za nadaljnji razvoj. Mnogo je bilo v referatih — pa tudi v razpravi — govora o strokovni usposobljenosti, o preventivi s požarnim varstvom, o vključevanju ženske mladine v vrste gasilstva, o kulturno prosvetnem življenju pri gasilcih itd.

Gasilci v celjskem okraju so v zadnjem poslovnem letu vložili mnogo truda zlasti pri preprečevanju požarov. Tako je bilo v preteklem letu v našem okraju 111 požarov, ki so povzročili za okrog 91 milijonov škode. Pri tej službi je na področju našega okraja sodelovalo skupno 1613 gasilcev, ki so napravili 4861 ur in obvarovali za 1 milijardo 23 milijonov 395.000 din družbenega imetja. Za izredno požarovalnost so 4 gasilci celjskega okraja prejeli od Republiške zveze gasilsko priznanje II. stopnje.

V razpravi so delegati ugotavljali, da je skoraj pri vseh gasilskih zvezah šibka točka — finančno stanje, kar zavira uspešnejše delovanje. Zastopnik Republiškega odbora je zato pripomnil, da bo treba v bodoče našim gasilskim enotam nuditi vsestransko pomoč, saj se postavljajo pred gasilstvo vedno večje in odgovornejše naloge.

Precej poudarka je bilo v razpravi tudi glede sodelovanja gasilcev

z množičnimi organizacijami, predvsem s SZDL. Gasilci si želijo od te množične organizacije še več. Tudi aktivni LMS in organizacije RK bodo morale v bodoče z gasilstvom še tesneje sodelovati.

V letošnjem jubilejnem letu bo Okrajna gasilska zveza skupno s hrvaškimi gasilci 6. septembra pridelila v Rogaški Slatini veliko manifestacijo slovenskega in hrvaškega gasilstva. Po vseh občinah se gasilska društva že pridno pripravljajo za to prireditev.

Zastopnik Republiškega odbora je zbranim delegatom ob zaključku spregovoril še o najvažnejših bodečih nalogah gasilstva. Plenum je na podlagi poročil in stvarne razprave sprejel vrsto ustreznih sklepov, ki bodo vplivali na pozitivno delo naših požarovalnih gasilcev.

Pionirji II. osnovne šole v Celju so proslavili 40-letnico KPJ in SKOJ

V dvorani »Svobode« se je pred dnevi zbrala velika množica ljudi, da prisostvuje svečani akademiji, ki jo je priredil Vrnčev pionirski odred II. osnovne šole v Celju z namenom, da dostojno počasti jubilej KPJ in SKOJ.

Po slavnostnem govoru načelnika odreda Aleksandra Testena o zgodovinskem pomenu, vlogi in delu naše Partije je sledila vrsta točk

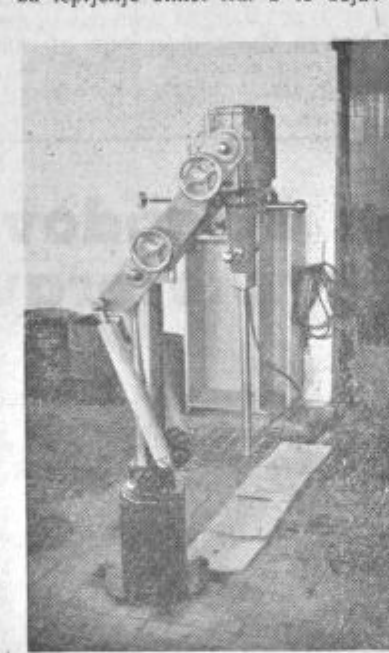
zanimivega in bogatega sporeda. Med njimi so se zvrstili kar trije pionirski pevski zbori tov. Bercetove, Vučajnkove in Sinigoja ter navdušili poslušalce z ubranim petjem.

S petjem Internacionalne so pionirji zaključili lepo uspelo svečanostno akademijo. Po zaključku so se pionirji podali k ščitivi spominkega drevesa pred domačo šolo.

Iz tovarne na vas in med šolsko mladino

Kakor marsikje drugod, tako je tudi v Preboldu dala tekstilna tovarna Društvo Ljudske tehnike najbolj solidno osnovo za njegovo delo in uveljavljanje. Do največjega ugleda pa je društvo prišlo takrat, ko je tovarna, spričo omenjenega uvoza, oziroma zaradi pomanjkanja deviznih sredstev, prišla v težave pri strojni opremi. Takrat so člani strojnega krožka Društva Ljudske tehnike v tovarni sklenili, da s svojim delom in izdelki pomagajo kolektivu iz zadrege. Tako je prišlo do tistega proizvodnega sodelovanja, ki dobiva tudi v drugih kolektivih svojevrstno obliko in pomen, prišlo je sodelovanje med kolektivom in organizacijo Ljudske

tehnike. Na račun take kooperacije je Društvo Ljudske tehnike prihranilo kolektivu tekstilne tovarne v Preboldu samo lansko leto okoli 8 milijonov dinarjev; zato pa zanj izdelalo stroje, ki jih tovarna ni mogla uvoziti. Tako so lani izdelali dva kislinska stroja, nadalje mercirizirni stroj, zelo komplicirano odlagalno napravo, turbomešalec za mešanje tiskarskih barv, vzorčne škarje, kleparski stroj za upogibanje, stroj za lepljenje etiket itd. S to dejavnostjo so člani strojnega krožka pomagali kolektivu, hkrati pa zagotovili potrebna finančna sredstva za delo ostalih krožkov, zlasti pa avtomoto, foto itd.

Turbomešalec

V prizadevanju za razširitev in izpopolnitev proizvodnega sodelovanja z matičnim kolektivom, pa društvo Ljudske tehnike ni pozabilo na svojo osnovno nalogo — tehniko ljudstvu! Tako so pri tamošnji kmetijski zadrugi ustanovili kmetijsko strojni krožek, ki dela pod njihovim pokroviteljstvom in njihovo pomočjo. V odboru tega krožka pa so zastopani tako člani zadruge, kot predstavniki društva. Ta krožek se je že lani močno uveljavil, saj je pripravil kar dva strokovna tečaja.

Poleg tega so člani društva Ljudske tehnike ponesli zanimanje za tehnično dejavnost tudi med šolsko mladino. V ta namen so v graščini uredili lepo delavnico, v kateri se zbira šolska mladina v štirih krožkih: kemijskem, fizikalnem, foto in modelarskem. Že za otvoritev delavnice je društvo potrošilo okoli 150.000 dinarjev; enako vsoto pa so za izpopolnitev orodij in ostale opreme namenili tudi letos. Vsi ti krožki, v katerih se zbira šolska mladina, lepo delajo. Zaradi boljše povezave pa imajo v upravnem odboru društva tudi dva učitelja.

V programu za letošnje leto stoji na prvem mestu skrb za sodelovanje pri rekonstrukciji tovarne, nadalje ustanovitve radioamaterskega krožka, najrazličnejši tečaji, pomoč pri predavanjih, oprema delavnice za šolsko mladino itd.

-mb

Dogodek, ki ga ne bo pozabila...

V dvorani Doma sindikatov Jugoslavije je bilo nadose praznično vzdušje. Ob 40-letnici ustanovitve KPJ je bila tu 10. aprila slavnostna seja Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. V tej dvorani pa se niso srečali samo stari komunisti in aktivisti našega delavskega gibanja. Po referatu tovariša Tita je v dvorano prišla skupina šestdesetih pionirjev in štirinajstih mladincev. Pionirji so izročili cvetje članom predsedstva seje, mladinke in mladinci pa so se razvrstili pred odrom. To je bilo pristočno srečanje mlade generacije s starimi, prekaljenimi borci našega delavskega gibanja. Prizor je bil tako slikovit, da je dvorano zajel val navdušenja...

Med skupino mladine, ki je prišla pozdraviti slavnostno zasedanje CK ZKJ, je bila tudi mlada Celjanka Krista Ellero. Stara je osemnajst let in je že eno leto članica Zveze komunistov. Krista je šivilja v tovarni »Topere« v Celju in je aktivna funkcionarka v mladinskem aktivu tovarne. Kot mlado delavko, aktivistko in članico ZK so jo izbrali, da bi zastopala slovensko mladino v skupini, ki je pozdravila Centralni komite ob tako svečanem trenutku.

Krista Ellero pravi, da ji ta dogodek ne bo nikoli zblede iz spomina. Nadose je vesela, da jo je doletela takšna čast. Bilo je to zares veliko doživetje za mlado dekle. Bila je v sredini najbolj zasluznih voditeljev naše socialistične domovine, čisto blizu tovariša Tita. Proti je tudi videla naše glavno mesto, ki ji je bilo kljub košavi in dežju na moč všeč. Zvečer se je z ostalimi člani mladinske organizacije udeležila tudi velikega političnega zborovanja na Trgu Marksa in Engelsa, na katerem je govoril tov. Aleksander Rankovič. To je bilo tretje doživetje, ki je na Kristo napravilo globok vtis. Prostran trg Marksa in Engelsa je bil napolnjen. Okoli 200.000 ljudi, navdušenih in vzključajočih, to je bil gotovo prizor, ki mora ostati v spominu.

Krista Ellero je zastopala slovensko mladino na svečanosti v Beogradu

Ogromen Trg Marxa in Engelsa je bil do zadnjega kotička poln med govorom Aleksandra Rankoviča

Delo in načrti Ljudske tehnike na Polzeli

V Savinjski dolini je društvo Ljudske tehnike na Polzeli eno najuspešnejših društev. Včlanjenih je 80 članov, od katerih pretežno večina dela v strojnem krožku. Kljub temu pa je društvu uspelo vzbuditi zanimanje za sodelovanje v celotnem kolektivu Tovarne nogavic Polzela. Poleg strojnega krožka ima še foto krožek in kino sekcijo. Čeprav dosedaj to društvo še ni popolnoma samostojno, ampak deluje v sklopu Tovarne nogavic Polzela, ima za seboj že vidne uspehe. V stalnem stiku je z Ljudsko univerzo v Zalcu. Društvo ima dnevno po 3 predavanja v okviru 40. obletnice ZKJ v različnih krajih. Sodeluje z množičnimi organizacijami in je imelo dosedaj na predavanjih že okrog 6000 poslušalcev. Delovanje tega društva bo prišlo do izraza šele s popolno osamosvojitvijo, ki bo mogoča v lastni stavbi. Izgradnja te stavbe jim bo omogočila Tovarna nogavic Polzela. Po izgradnji stavbe imajo v načrtu še ustanovitev brogarskega krožka in avtomoto krožka.

Kljub temu, da je dala Tovarna nogavic na Polzeli vso podporo

društvu, pa je osnovni vir dohodkov le zasluga uspešnega delovanja strojnega krožka. Ta je izdelal stroj za nogavične sponke, s čimer so prihranili znatna devizna sredstva, prav tako pa so člani krožka izboljšali proizvodni proces v tovarni. Izdelali so tudi stroj na električni pogon za sušenje nogavic in tako znatno zmanjšali režijske stroške. Tako je Ljudska tehnika uspela tovarni prihraniti letno 8.000.000 din.

BORCI V SMARTNEM BODO RAZVILI SVOJO ZASTAVO

V Smartnem v Rožni dolini, od koder so med vojno dolgo vodili vse partijsko in narodnoosvobodilno gibanje za Celje, bodo 3. maja člani organizacije ZB razvili svojo društveno zastavo. Člani te agilne organizacije, kakor tudi vsi prebivalci kraja želijo, da bi jih na ta slavnostni dan obiskali vsi bivši borci in aktivisti v tem kraju. Svečanost bo popoldne pred kulturnim domom, kjer bo tudi pester program.

Da bi obisk na tej svečanosti bil čim številnejši, so poskrbeli tudi za ugodne avtobusne zveze s Celjem.

V nekaj vrstah

DOBRNA ZA 40-LETNICO KPJ

V Dobrni so pripravili bogat program za proslavo 40-letnice ZKJ. V ta namen so organizirali kulturni teden. Pionirska organizacija tamkajšnje osemletke je 19. aprila pripravila akademijo, zvečer pa je prosvetno društvo z vsemi svojimi sekcijami izvedlo slavnostni program. Od 20. do 26. aprila je telovadno društvo Partizan izvedlo tekmovanje sosednjih fiskulturnih društev. 26. aprila so v Dobrni pridelili slavnostno zborovanje pred spomenikom padlih borcev.

VELENJE PRED 1. MAJEM

Za praznik dela se v Velenju temeljito pripravljajo. Organizacija SZDL je že predvidela program. Na predvečer praznika bo mladinska organizacija na bližnjih gričih kurila kresove. Središče praznovanja

bo grič Herberštajn nad nastajajočim novim Velenjem. Društvo Svoboda bo pripravila prijeten kulturni program. Med prireditvijo bo štab za prostovoljno delovno silo Velenje razdelil udarnikom prve značke. Že sedaj jih je precej, ki so opravili več kot petdeset udarniških ur. Prav s priznanji za opravljeno delo bodo najlepše počastili praznik dela. Tudi mesto Velenje bo praznično osvetljeno in dekorirano ter ozvočeno.

USPEŠNO ZAKLJUČEN GOSPODINJSKI TEČAJ

Pred kratkim so zaključili gospodinjstvi tečaj pri Slivnici pri Celju, ki ga je organizirala tukajšnja kmetijska zadruga. Tečaj je obiskovalo 32 deklet in žena. Hkrati so udeležence obiskovale tudi šiviljski tečaj. Zaradi precejšnjega števila udeležencev so morali tečaj razdeliti v dve dnevni izmeni.

Trgovsko podjetje, Podplat' Celje

sprejme v službo PISARNIŠKO MOČ večjo knjigovodskih del z znanjem strojepisja. Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe poslati upravnemu odboru podjetja. Navesti dosedanje službo.

-mb

OČUVALI SO NAD MILIJARDO DINARJEV LJUDSKEGA PREMOŽENJA

Nekaj misli o problemih gasilske službe

Na področju celjskega okraja je bilo lani vsega skupaj 109 požarov, od tega v zasebnem sektorju 67, v družbenem pa 42. Skupna škoda, ki je nastala zaradi požarov, pa je znašala skoraj 91 milijonov dinarjev. Dasiravno se je škoda, ki je nastala po požarih v lanskem letu, občutno zmanjšala v primerjavi z letom 1957, pa pomenijo zgoreni milijoni vendarle veliko breme za gospodarstvo. Vzroki za tako pogoste požare tičijo v zastarelih gradbenih objektih, v slabi električni napeljavi in podobno. Zaradi hitre in požarovalne akcije, pa so gasilci očuvali premoženja za najmanj 25-kratno večjo vrednost, kot je znašala celokupna škoda poškodovana po požarih. Izračunana vrednost obvarovanega premoženja znaša v zasebnem sektorju nad 92 milijonov, v družbenem pa nad 931 milijonov dinarjev.

S stališča požarnega varstva je pretežno del industrijskih objektov zastarel, tako v konstrukciji, kot uporabi materiala. Poleg tega je tu še slaba električna napeljava, dotrajan strojni park..., kar vse vpliva na večje število požarov. Spričo stalnega naraščanja proizvodnih sredstev potajajo tudi delovni prostori pretesni. Mnoga podjetja imajo slaba, ali pa pretesna kladišča; ponekod pa niti ne poznajo protorov, v katerih bi shranjevali material nevarnega značaja. Vse te in še druge pomanjkljivosti požarnega varstva v podjetjih so uslužbenci Tajništva za notranje zadeve opazili pri 115 rednih in 25 kontrolnih pregledih. Posebno žalostno sliko službe požarne varnosti pa so dali posebni pregledi nekaterih podjetij. Zlasti težke pomanjkljivosti so ugotovili v Tovarni organskih barvil, nadalje v Lesni industriji Mestinju, v steklarni v Rogaški Slatini, v celjski Avtoobnovi in podobno. V naprotju s temi pa je služba požarne varnosti vzorno urejena v Tovarni nogavic na olzeli, pri Juteksu v Zalcu, v Tovarni majlirane posode, v Tovarni tehnic, v tekstilni tovarni Prebold, v žezarni Store, v Cinkarni, v Lesni industriji Savinja v Celju in še ponekod drugod. Analiza teh in drugih pomanjkljivosti je

pokazala dvojno — na eni strani neodgovornost in malomarnost, na drugi pa sicer dobra volja, toda pomanjkanje finančnih sredstev. Zato se zlasti Tajništvo za notranje zadeve zavzema, da bi moral za požarno varnost v podjetju odgovarjati celoten vodilni aparat, z upravnim odborom in delavskim svetom. Žal, je to odgovornost čutili malokje. Prav tako bi naj podjetja imela za urejanje požarne preventive posebne pravilnike o požarno varnostni službi, ki bi ga moral potrditi delavski svet. Prvi tak pravilnik je sprejel kolektiv tovarne Aero v Celju.

Nezadovoljivo stanje glede objektov je tudi na terenu, zlasti pa na podeželju. Poleg tega pa tu požari čestokrat izbruhnejo zaradi malomarnosti, nevednosti in neurejenosti gospodarstev. Problematično so tudi tako imenovane divje gradnje, kjer investitorji ne upoštevajo niti najbolj osnovnih predpisov požarne preventive.

Da bi preprečili še večjo škodo po požarih, je bila pred štirimi leti ustanovljena poklicna gasilska desetica, ki se je lani preimenovala v četo. Hkrati s to spremembo pa je naraslo tudi število njenih članov. Trenutno ima 20 gasilcev, kar pa je še vedno premalo. Lani je ta četa gasila 51 požarov, kjer je sama očuvala družbenega in zasebnega premoženja v vrednosti nad 777 milijonov dinarjev. Poleg tega je opravila tudi nekaj specialnih akcij, iskanje utopljenec, reševanje na vodi, v rudniku itd. Njena strokovna in udarna sposobnost je odlična, pa čeprav ima četa težave z večino zastarelih vozil. Neprimerni pa so tudi delovni in bivalni prostori njenih članov. Pretesne so garaže, zlasti še sedaj, ko je četa dobila dvigalo za reševanje karamboliranih avtomobilov.

Mimo poklicne čete pa dela v okraju še 125 prostovoljnih gasilskih društev, 25 industrijskih gasilskih društev ter 13 neregistriranih industrijskih gasilskih enot. Okrajna gasilska zveza pa združuje vsega skupaj 3.401 operativnih in 1.583 članov prostovoljnih društev ter 775 članov v industrijskih gasilskih enotah.

-mb

Skozi platneno »cevo« rešujejo ljudi iz gorečih hiš

IZ ŽIVLJENJA SINDIKALNIH PODRUŽNIC

TESNO SODELOVANJE Z DELAVSKIM SVETOM

**Predsednik sindikalne podružnice
Martin Razboršek pri Metki Celje**

Uredništvo našega lista je zaprosilo nekaj sindikalnih podružnic v naših podjetjih, da nam odgovorijo na naslednja vprašanja:

1. Kako sodeluje sindikalna podružnica pri sestavljanju tarifnega pravilnika in na kakšne probleme je naletela pri tem delu?
2. Kako se je sindikalna podružnica odzvala akciji takozvanih »dveh tretjin«?
3. Kakšen vpliv ima sindikalna podružnica na delo delavskega sveta in v čem je čutili njen vpliv izven podjetja v komuni?

Tokrat objavljamo odgovore sindikalnih podružnic pri Železarni Store, Metki Celje in TKO Zreče na zgoraj postavljena vprašanja.

Sindikalna podružnica Železarne Štore

Naša sindikalna podružnica je tesno sodelovala pri izdelavi tarifnega pravilnika. To sodelovanje se odraža predvsem v tem, da je član komisije za tarifna vprašanja pri sindikalni podružnici redno prisoten pri vseh obravnavah centralne tarifne komisije podjetja. Že prve priprave tarifnega pravilnika smo obravnavali na seji upravnega odbora podružnice, kateri so prisostvovali tudi predsedniki in tajniki obratnih sindikalnih odborov. Ves delovni kolektiv je bil na sindikalnih sestankih seznanjen z gospodarskimi in političnimi načeli, na podlagi katerih se je sestavljal tarifni pravilnik za letošnje leto.

Pri sestavljanju tarifnega pravilnika smo zastopali v glavnem načelo, da se da pravilno stimulacijo visoko kvalificiranemu in kvalificiranemu delovnim mestom, ki so bila doslej v primerjavi s sorodnimi podjetji doslej prenežno nagrajena.

Kolektiv je pri zaključnem računu podjetja razpolagal z 267 milijoni dinarjev čistega dohodka. Ta številka je sicer visoka, če pa upoštevamo potrebe podjetja, se niti sindikalna podružnica niti delavski svet nista mogla odločiti, da bi angažirala dve tretjini dohodka za družbeni standard.

Med večjimi potrebami podjetja naj navedemo le enega: Valjarna, ki daje letno polovico družbenega produkta (nad 3,5 milijarde din), je najbolj zastarel obrat črne metalurgije v državi. Zato je nujno potrebna rekonstrukcija, h kateri bomo letos pristopili. Za ta dela potrebujemo okoli 90 milijonov lastnih sredstev.

Kljub tem težavam pa smo prispevali eno tretjino sredstev za družbeni standard. Največ sredstev bomo porabili za izgradnjo stanovanj, kar predstavlja v Storah še vedno resen problem.

Sindikalna podružnica je skupaj s tovarniškim komitejem ZKS organizirala veliko delovno akcijo, ki bo dala kolektivu tiste objekte, katerih podjetje ne more financirati. S prostovoljnim delom bomo zgradili športni stadion, uredili naselje, vodovod, klubske prostore za ljudsko tehniko in izvršili še druga manjša dela. Kolektiv je to pobudo z razumevanjem sprejel, saj dela povprečno vsak dan 150 do 200 članov kolektiva na predvidenih objektih.

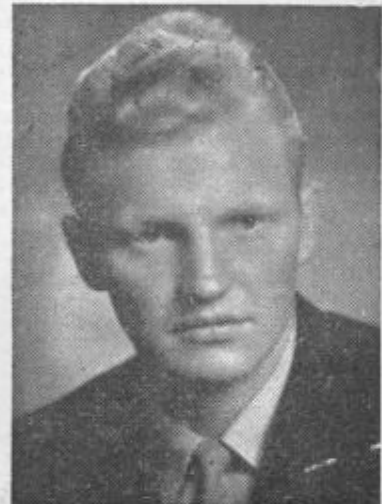
Sindikalna podružnica redno spremlja delo delavskega sveta. Tuji predloge podružnice delavski svet

upoštevata, da se je disciplina članov delavskega sveta prav v zadnjem času znatno utrdila. K temu je predvsem pripomoglo tekmovalno, ki ga je organizirala sindikalna podružnica.

Povezava med delavskim svetom in kolektivom se odraža v tem, da člani delavskega sveta iz posameznih obratov poročajo na množičnem sestanku v svojem obratu o delu in zaključkih delavskega sveta, hkrati pa na sestankih sprejete sklepe in predloge posredujejo na sejah delavskega sveta.

**Predsednik sindikalne podružnice
TKO Zreče Slavko Burja**

Pri sestavljanju tarifnega pravilnika za letošnje leto je sodelovala tudi sindikalna podružnica. Obravnavala je planirani čist dohodek podjetja in razdelitev na sklade

Slavko Burja

podjetja in sklad osebnih dohodkov. Pri tarifnih postavkah je sindikalna podružnica predlagala dodatek na delovni staž delavcem in uslužbencem. Sindikalna podružnica je stalno v stiku s komisijo, ki sestavlja predlog tarifnega pravilnika in daje svoje pripombe ter predloge.

Glede nagrajevanja po učinku meni podružnica, da bi tako nagrajevanje stimulativno vplivalo na delavce. Seveda bi za tako nagrajevanje bilo treba predhodno najti ustrezna in pravilna merila, kar pa zaradi specifičnosti naše proizvodnje v celoti še ne moremo uveljaviti.

V akciji »dveh tretjin« naš kolektiv zaradi pilih finančnih sredstev v letošnjem letu ni mogel sodelovati. Podjetje ima namreč velike obveznosti v plačilu anuitet.

Sindikalna podružnica obravnava

Sindikalna podružnica je aktivno sodelovala pri sestavljanju tarifnega pravilnika na več načinov. Na obratnih sestankih smo se temeljito pomenili o načelih nagrajevanja po učinku dela ter sploh o vprašanju bodoče tarifne politike.

V našem kolektivu je že doslej delalo po normi 33 odstotkov zaposlenih. Z novim tarifnim pravilnikom bomo normalizirali še več delovnih mest, ponekod pa bomo uvedli skupinske norme. Sindikalna podružnica se zala, da čim več delavcev dela po učinku, kajti najslabše merilo je še vedno boljše kot pa urna postavka. Tarifni pravilnik predvideva poleg dohodka po učinku tudi premije in nagrade. Nagrade bodo stimulacija za večjo storilnost, premije pa izključno za prizadevanje, da se zniža polna lastna cena. Pri sestavljanju tarifnega pravilnika smo težili, da bi uvedli

**Predsednik sindikalne podružnice
TKO Zreče Slavko Burja**

in tolmači sklepe upravnih organov članom kolektiva, na njihovo delo pa vpliva s svojimi predlogi preko vodilnih članov sindikata, ki so hkrati tudi člani organov delavskega samoupravljanja.

Priznanje koroškim borcem

Preteklo soboto je bila v mali dvorani Narodnega doma v Celju svečanost, na kateri so podelili 61 koroškim borcem in borcem za severno mejo po prvi svetovni vojni v znak priznanja spomenice. Svečanost je odprl predsednik sekcije koroških borcev pri Okrajnem odboru ZB tovariš Stane Mavrič, nakar je predsednik Okrajnega odbora ZB, narodni heroj Ivan Kovačič-Elenka razdelil koroškim borcem spomenice, ki jih je izdal Okrajni odbor ZB v Mariboru ob priliki odkritja spomenika borcem za severno mejo lani, ko je poteklo 40 let, odkar je bil Maribor pripojen Jugoslaviji.

Tovariš Kovačič je ob tej priliki koroškim borcem čestital in poudaril njihov velik delež, ki so ga s svojo borbo prispevali v zgodovini slovenskega naroda, čeprav se njihove težnje niso v celoti uresničile, kar nam pričajo prav v sedanjem času vse bolj pogosti sovistični izpadi avstrijskih oblasti napram naši narodni manjšini onstran avstrijske meje.

V imenu koroških borcev se je za podeljena priznanja in prisrčen sprejem zahvalil tovariš Fran Roš, nakar so se koroški borci še nekaj časa držali v prijetnem pogovoru, obujajoč spomine na borbo za pravice Slovencev na Koroškem.

**RAZGOVOR Z DELEGATOM ZA KONGRES KPS
TOVARIŠEM IGNACEM KOROŠCEM**

Med delegati za letošnji kongres Zveze komunistov Slovenije je tudi tovariš Ignac Korošec, topilec iz livarne v Železarni Store. Tovariš Ignac je komunist od leta 1949, tri leta pa je že sekretar tovarniškega komiteja Zveze komunistov. Tovariš Korošec je sicer preprost človek, ki se dan za dnem spoprijemlje s težkim delom v livarni, kot politični delavec pa presenetljivo razgledan, izredno sposoben praktik. Vse te kvalitete si je pridobil kot dober in predan komunist v desetih letih aktivnega partijskega dela.

V kratkem razgovoru, ki ga v izvečkih objavljamo, se nisem spoznal samo z delom komunistov v Storah, temveč tudi s človekom, ki kot delavec temeljito obvlada vse politične probleme na svojem področju.

Z okna njegovega stanovanja na Lipi se vidi na gradbišče ene naj-

večjih prostovoljnih delovnih akcij v našem okraju. Velik športni objekt, ki tu nastaja, gradijo v počastitev 40. obletnice Partije. Poleg tega športnega parka urejajo še naselje, društvene prostore, gradijo vodovod in priključek od bodoče ceste skozi Svetino na kočo...

Pri tej akciji, je povedal tov. Korošec, se je angažirala predvsem partijska organizacija. Od januarja sem so tekle priprave, a 30. marca se je prostovoljna delovna akcija začela. Vsak za delo sposoben član kolektiva se je zavezal za 40 prostovoljnih ur, komunisti pa za 70. Poleg delavcev in uslužbencev tovarne sodeluje pri akciji tudi mladina in prebivalci Stora.

Ko sva se pogovarjala o delu komunistov v tovarni, je povedal, da štejejo organizacije, ki jih je v tovarni devet, okoli 180 članov ZK. Med temi je 58 novih, ki so bili sprejeti v letošnjem letu. Ti novi člani so zaenkrat v posebnih osnovnih organizacijah, kajti njihovo delo je v začetku posvečeno predvsem ideološki vzgoji. Pozneje bodo te organizacije razformirali in nove člane priključili tistim osnovnim organizacijam, kamor po svojem delu spadajo. Sprejemanje novih članov še ni končano in bo število letih gotovo doseglo sedemdeset novosprejetih.

Za razliko od mnogih partijskih organizacij po podjetjih, se komunisti v Storah poleg notranjih problemov tovarne nadvse uspešno udeležujejo v družbenopolitičnem življenju celotnega kraja.

Tovariš Korošec pravi o tem takole: »Lahko trdim, da se je organizacija spojila s svojo okolico. Pretežno del prebivalcev v Storah in okolici zaposluje Železarna. Kako zelo je to povezano, potrjujejo pri-

**OB PRAZNIKU DELA —
PO SLEDIVIH TRADICIJE**

Da v prvomajskih dneh, za praznik delovnega ljudstva naši delovni ljudje tako radi odhajajo v naravo, se vzpenjajo na planine, prirejajo skupne izlete, ni slučajnost brez globljega vzroka.

Polnih petindvajset let nenehne preganjanja naprednega delavskega gibanja, je tudi prvomajskemu prazniku dalo svoj pečat. Delavski razred je od strani protiljudskih režimov bil stalno nadzorovan, stalno preganjan, zato so se delavci ob svojem prazniku raje umaknili iz industrijskih in mestnih središč, kjer je gomazelo policije in žandarjev. Zato so se raje podajali v naravo, proč od omražene bližine kapitalistov, buržujev, od bližine ječ, kasarn, policijskih in žandarmerijskih postaj. V tem času so se delavcem priljubila nekatera izletniška mesta, kot je Mrzlica, Smohor, Gora Oljka in podobni izletniški kraji. Ti kraji pa niso bili obiskani samo ob prvomajskih praznikih, postali so zbira-

lišča delavskega razreda, postali so tudi prizorišča mnogih partijskih in skojevskih konferenc.

Tradicija tudi po vojni ni oslabela. V prvomajskih dneh zaživijo poboja okoli teh planinskih postojank. Letos, v jubilejnem letu, organizirajo sindikalni sveti Celje, Zalec in Trbovlje srečanje delovnih ljudi na Mrzlici. Podobno kot nekoč, le da sedaj svobodni in vladajoči delavski razred.

Tudi tradicionalna smučarska prireditve na Okrešlju, ki je že dolga leta prvomajsko zbiralšče športnikov in delovnih ljudi, bo letos ponovno organizirana. Mnogi delovni ljudje pa bodo izkoristili proste dni in popotovali tudi kam dlje, na morje, na Gorenjsko, na Plitvice itd. Od tam se bodo vrnilo okrepljeni telesno in duševno, kajti spomini na težko preteklost, spoznavanje domovine v razcvetu — to lahko samo krepki duha in telo.

Ignac Korošec

meri, da se celo sestanki nekaterih hišnih svetov sklicujejo kar v obratih. Tako je pri vsem ostalem. Naj bo to SZDL, Rdeči križ, Mladinska organizacija, sindikat, krajevni odbor ali kakršna koli politična organizacija ali društvo, vse se medsebojno prepleta v okviru tovarne. To lahko povzroči nekatere pomanjkljivosti. Zato bo treba v bodoče okre-

Člani Zveze komunistov ob otvoritvi prostovoljnega dela

OB 40-LETNICI KPJ ★ OB 40-LETNICI KPJ ★ OB 40-LETNICI KPJ ★ OB 40-LETNICI KPJ

Besede kot legitimacije...

(Iz dni ilegalnega dela)

V LETIH ILEGALNEGA DELA SO SOVRAŽNIKI PARTIJE ZELO POGOSTO IZVAJALI KRVAVE POGROME V GIBANJU. NEVARNOST IZDAJE JE BILA VEDNO VELIKA. ZATO SO PARTIJSKI DELAVCI V ILEGALNEM DELU UPORABILI GESLA, KI SO NADOMESTOVALA PISMENA POTRDLA O TEM, DA JE TOVARIS, KI SE JE ZGLASIL NA JAVKI, ZARES POSLAN OD MERODAJNE SKUPINE. POSEBNA PREVIDNOST PA JE BILA POTREBNA V MEDVOJNEM CASU, ZLASTI PA V ZACETKIH ORGANIZIRANJA OSVOBODILNEGA GIBANJA.

Od začetka okupacije je nastalo v Celju več javk, kjer so se sestajali komunisti in kamor so kurirji prinašali pošto. To so bili taki kraji, kjer je bila sprito vrveža možnost suma manjša, nevarnost izdaje pa toliko večja. Zato so se vsi, ki so po nalogu Partije ali osvobodilnega gibanja imeli na javkah kak opravke, morali posluževati raznih gesel.

Med javkami v Celju je bila tudi stašičarna RU-GO. Kdor je prišel sem in vprašal: »Ali imate neko pečeto, kakor gobice?«, je dobil zvezo.

Iavka na petrovškem mostu je imela tudi zanimiv stavek za geslo. Po navadi je kdo tam »postopal«. Tisti, ki je iskal zvezo, je po navadi prijazno pristopil in vprašal: »Ali se kaj zelo koljejo. Ali je kaj leto-iščarjev?«. Če je bil »postopal« pravi, je odgovoril: »Letoviščarjev pa ni!«. Če je bil odgovor tak, sta

odšla oba na skrit kraj in se pomenila, če pa je vprašani debelo pogledal, je tudi iskalec zveze vedel, da ni kaj početi z njim.

Na javkah pri Stibelju in Dolarju v Gaberju so se oglašali z vprašanjem: »Prišel sem po termos steklenico.« Namesto termos steklenice je seveda dobil zvezo.

Tudi v trgovini pri Starem piskru je bila pri blagajni zveza. Zvezo je dajala Marica Frece-Zorko. Sem so hodili aktivisti »poravnati račun za prejšnji mesec«. V Grizah so v trgovino »Cilkas« hodili povpraševati, če imajo na zalogi medeninsti kavni minček. Pri Kranjčevih v Grizah so kurirji in aktivisti »prinašali« pozdrave iz Ljubljane. Če je prišel naletel na pravo osebo, je le-ta začudeno vprašala: »Ali pisma ni nič bilo?«. Ta dva stavka sta bila legitimacija za zaupanje.

Seveda so ta spoznavna gesla pogosto menjavali, zlasti takrat, ka-

dar je sovražnik aretiral katerega izmed aktivistov. Poleg besed so uporabljali tudi razne znake, ki so jih nosili na poseben način itd. Pri gestih so morali zelo paziti na vrstni red besed, ki so bile včasih ravno zaradi vsakdanjosti pomena zelo čudno sestavljene. Toda kljub temu se je nehalno zgodilo, da so zasledovalci dobili gesta, vendar je bil ta način »legitimiranja« še najbolj zanesljiv.

**PROSLAVA 40-LETNICE KPJ
V SLOVENSkih KONJICAH**

V nedeljo popoldan so tudi v Slovenskih Konjicah na svečan način proslavili 40. obletnico KPJ. Slovesnosti sta se udeležila tudi ljudska poslanca tovariš Riko Jerman in Franc Lubej.

V zgodnjih popoldanskih urah so Konjičani poslušali koncert godbe na pihala pred Kulturnim domom, nakar je sledila svečana akademija. Dvorana Kulturnega doma je bila nabito polna ljudi, ki so z zanimanjem spremljali peser spored kulturno prosvetnih društev iz Slovenskih Konjic, Zreč, Vitanja in Loč. O 40-letnem revolucionarnem boju KPJ je govoril najstarejši član ZK v konjiški občini, inž. Ivo Tavčar.

Več srčne kulture!

S prijateljem sem sedel v dvorani. Bila je velika in lestenci z lučmi so nudili videz bogate baročne dvorane. Govorniki na odru so se menjali. Kar pristopi postaran in osiveli možakar s trdo nogo. Poleg naju prav tako sedi mlajši vojni invalid. Ne vem, kaj je tisti trenutek obšlo prijatelja, ko je pripomnil: »Danes je dosti tvoje žlahte v dvorani! Tisti trenutek, ko je sosed prebledel in ni našel besed za odgovor, se mi je zdel prijatelj zloben, tuj in grd. Ali se je sploh zavedal, kaj je rekel, sem se spraševal. Ali je videl njegov blede obraz, opazil bolečino, ki se mu je kot oster nož znova vrezala v srce? Pomislimo na vojne invalide!

Pa sem čez nekaj dni srečal dva otroke, stara 14 let. Pri sluhnem razgovoru razposajenih. »Zakaj imaš ti, Jožek, krivo nogo, da tako racaš?« vpraša temnopolti Ivan. Jožek skloni glavo, zardi in molči. Tako so mu rekli še drugi in vedno bolj se sramuje sebe, se skriva, zahaja v samoto. Le kdo je kriv njegovi prirojeni nesreči?

Toda mnogi so prav zaradi brezvestne in brezsrčne družbe ostali zagrenjeni in v njih se je kot bohoten plevel razrasel občutek manjvrednosti.

Brezobzirnost je nelepa čednost človeka. Taki so starši — in taki so otroci. Skrbna in čuteča mati z otrokom sreča invalida. Pozdravi ga. Otroku pove, da je izgubil roko. Reče: »Prav zato ga moramo spoštovati in mu niti z besedo dati čutili, da je revež. Ne bi bilo enotlačnikove, »kriplove« itd., če bi starši poskrbeli tudi za to stran vzgoje.

Po svetu tavajo ljudje z najrazličnejšimi prirojenimi ali pridobljenimi napakami. So in bodo. Naša humana dolžnost je, da jih kljub temu vrednotimo in spoštujemo. Da ob njih ozbojamo v naših otrocih sočustvovanje in jih navajamo tudi na tisto fino občutnost, ki je potrebna vsakemu članu v naši družbi. Vse to lahko dosežemo le z estetsko vzgojo otroka. Kdaj pa bo obziren, kdaj bo sočustvoval? Takrat, kadar mu bomo v srce vlili dovolj toplino in ljubezni do soljudi! Lepe besede, naš zglede, izrabiti sleherni priliko za vrednotenje ljudi z napakami, vse to bo tudi našemu otroku oblikovalo tako srce, s katerim bo dokazal, da je obziren, takten in da mu je tudi človek s tako ali drugačno napako enakovreden in ga spoštuje! Več srčne kulture — je dolžnost nas vseh! Vzgojimo našo mladino tako — in vsakdo je bo vesel!

ZAKAJ V CELJU PRIMANJKUJE MESA?

V zadnjem času smo v naše uredništvo prejeli več pism, v katerih nas naši naročniki in bralci sprašujejo, zakaj v celjskem mestu primanjkuje mesa. Da bi dobili kar najbolj točen odgovor, smo to vprašanje zastavili predsedniku sveta za blagovni promet pri ObLO Celje Riku Rižnarju, nadalje tajniku Trgovinske zbornice za celjski okraj Ristu Gajšku in direktorju podjetja »Mesnine« Tonetu Gabriču. Ne glede na odgovore teh treh tovarišev, pa pričakujemo, da bodo v naslednji številki našega lista na isto vprašanje še odgovorili predstavniki kmetijskih združnih organizacij.

Predsednik Sveta za blagovni promet pri Občinskem ljudskem odboru v Celju Riko Rižnar je na zastavljeno vprašanje odgovoril takole:

V zadnjem času je otežkočena nabava telet in goved zaradi prevelikega izvoza živine, ki je v tem času najugodnejši.

Zmanjšana ponudba živine spomladi je naraven pojav. Letošnje stanje pa je poslabšano zaradi precejšnje situacije glede razpoložljive živine. Kmetijske zadruge so namreč računale, da bo možno kriti

potrebe za pitano živino, ki se naj izvozi in potrebe domačega trga, ter so zato soglašale s predvidenim planom izvoza. Ob realizaciji pa se je pokazalo, da pitane živine ni dovolj, zato je odkupljena za izvoz tuđina nekoliko slabših kvalitiet (nepitana). To je imelo neugodne posledice na veljavne odkupne cene za živino za domači trg. Na osnovi povečanega povpraševanja so proizvajalci začeli zadrževati živino in zahtevajo višjo ceno. Cena pitani goveji živini za izvoz je namreč 150

do 170 dinarjev, cena za ostalo živino pa do 135 dinarjev. Za višjo ceno je še možno goveda dobiti, vendar bi v tem primeru bile prekoračene dogovorjene cene, kar bi imelo za posledico zvišanje malo-prodajnih cen, mesarska podjetja pa bi bila tudi kaznovana za prestopke.

Poseben problem nastaja v zvezi s preskrbo telečjega mesa, ker po veljavnih predpisih ni dovoljeno klati pasemskih telet mlajših od 3 mesecev (moških) in 6 mesecev (ženskih). Po tem terminu pa proizvajalci ne bodo prodali teh telet, pač pa jih bodo raje vzredili, ker dosežejo tako ugodnejšo vrednost.

Svinjskega svežega in prekajenega mesa je dovolj ter ni nevarnosti za pomanjkanje.

Rib trenutno ni zaradi burje na morju. Vendar lahko v kratkem pričakujemo ponovno redno založenost ribarnice.

Kritično stanje v preskrbi z govejim in telečjim mesom bo trajalo predvideno do konca junija. V tem času bo možno kriti 80% normalnih potreb iz pogodb sklenjenih v Slavoniji. Za prvomajske praznike so zagotovljene zadostne količine mesa.

Tajnik Trgovinske zbornice Risto Gajšek: Pomanjkanje živine je v posameznih obdobjih splošen pojav. Običajno pade ponudba v razdobju od marca do junija. Sezonska gibanja je mogoče premostiti z vskladiščenjem mesa v hladilnice, ki jih pa zaenkrat še ni dovolj. Za preskrbo celjskega okraja so bile določene količine vskladiščene v hladilnici v Mariboru, vendar je pomanjkanje živine nastopilo prej, kot je bilo mogoče nabaviti potrebne količine za hlajenje.

Vzrokov, da je letos prav posebno pasivno stanje, je več. V celjskem okraju je izvedena reorganizacija odkupa, tako da se odvijava promet z živino izključno preko kmetijskih združenj. V ostalih okrajih pa niso sledili temu načinu in dovoljujejo proste sejme, kjer še vedno dominirajo prekupčevalci in se cene prekoračujejo v korist individualnih proizvajalcev. Živino iz našega področja odganjajo na druga in tako se zmanjšujejo možnosti za kritje potreb domačih predelovalnih in mesarskih obratov. Razen tega plan izvoza ni vsklajen s proizvodnjo. Zato izvozna podjetja kupujejo tudi živino, ki ne izvira iz pogodbenih odnosov. Cene za izvoz so mnogo višje in jim domači kupci zaradi dogovorjenih odkupnih in določenih prodajnih cen ne morejo slediti. Tudi sistem dogovarjanja o cenah je negativno deloval na založenost tržišča, ker ne upošteva v zadostni meri zakona ponudbe in povpraševanja.

Znano je, da je nadzorstvo nad poslovanjem celjskih mesarskih podjetij zelo ostro in so bila podjetja v preteklem letu kaznovana z občutnimi kaznimi. (Najbolj v celi državi, opomba uredništva.) Vsa poročila pa pravijo, da podjetja izven našega območja hudo kršijo sistem dogovorjenih cen, kar seveda ruši celotno politiko odkupa. Če izberemo takšno pot, da vztrajamo pri cenah in izvozu, potem lahko

pričakujemo večjo ponudbo v začetku junija.

Direktor podjetja »Mesnine« Tone Gabrič: Z občutkom globoke vznemirjenosti in spricho odgovornosti, ki jo imam do potrošnikov, mi je zelo neprijetno odgovarjati na vprašanje o obstoječem stanju glede preskrbe z mesom. Vzrokov za sedanje stanje je več. Gotovo je, da mesa ni, kljub temu, da pomanjkanje goveje živine ni tako občutno. Del krivde za to je v zakonito določeni odkupni cenah za notranjo potrošnjo in mnogo višje dovoljene cene za izvozno živino. Največja napaka pa je v tem, ker izvozniki nihče ne kontrolira, medtem, ko so podjetja za domačo preskrbo vsak čas dosegljiva tržnim organom in gospodarskim sodiščem. Za nastale posledice in neurejenost trga z govejo živino naš celjski okraj ne nosi nobene krivde, niti naše Poslovne zveze. Pač pa bremeni vsa odgovornost za sedanje stanje naše sosednje okraje, ker niso pristopili k ureditvi trga z živino z isto resnostjo, kot pri nas. Tu mislim na prepoved sejmov. Ker so živinski sejmi v našem okraju ukiniteni in odkupujejo vso živino izključno zadruge, in si seveda s tem ustvarjajo ustrezno razliko v ceni, odganjajo živinorejci za prodajo določeno živino iz našega okraja na sejme izven celjskega področja (okraja), kjer se zadruge in občine zadovoljujejo samo s tržno pristojbino in dopuščajo prosto trgovino. Tako je nastala razlika šla v korist prodajalcev. Ker smo v našem okraju že lani v drugi polovici leta zaosttrili to vprašanje, se je cena živini stabilizirala na nivoju določenih cen. Ker pa tega niso izvedli tudi na področjih ostalih okrajev, je šlo več živine ven, kakor bi je šlo sicer, če bi bile razmere povsod enake. Zato so te posledice sedaj pri nas občutnejše, kakor drugod. Sicer pa je pomanjkanje mesa povsod.

Ko je tov. Gabrič v nadaljevanju opozoril na znano stanje v izvozu je še dejal: Posebno občutljiva točka tega vprašanja pa je neobjektivnost in neskladnost statističnih poročil naših poslovnih zvez in kmetijskih združenj glede planske vzreje živine. Po planu za vzrejo goveje živine bi morale naše kmetijske zadruge vzrediti na podlagi pogodbenega pisanja v letu 1958/59 pet tisoč pet sto glav govedi. Zato jim je tudi določena znatno višja odkupna cena ter premija. Na podlagi tako postavljenega plana, ki so ga po mojem osebnem prepričanju poslovne zveze in zadruge sprejele administrativno, a ne realizirale, so bili postavljeni tudi plani izvoza ter sklenjene pogodbe zanj. Ker pa je bilo treba pogodbo o izvozu tudi realizirati, se je pojavilo znano vprašanje. Seveda so zdaj izvozniki posegli tudi po živini, ki je bila namenjena za domači trg in jo kupovali po istih cenah, kakor pitano. Spricho tega trpi domači trg.

Tudi pomanjkanje telečjega mesa ima svoje vzroke. Temu se bomo morali delno podrediti in zato nekoliko spremeniti naše jedilne liste. Podlaga za to je prepoved klanja telet plemenitih pasem in zelo ugodne ter visoke določene odkupne cene za mlado živino izpod dveh let.

Med najboljšimi v šentjurski občini

Aktiv mladih združnikov v Slivnici pri Celju je med najbolj delavnimi v šentjurski občini. Aktiv šteje 40 mladih fantov in deklet. Vso pozornost so posvetili izobrazbi članov ter so pridno obiskovali kmetijsko šolo. Z vso vnetostjo so lotili tudi obnove sadovnjakov, na svojih posestvih pa uspešno uvajajo tudi nasade jagodičevja. Mladi združniki so z udarniškim delom gradili tudi gozdno cesto Jelce in sodelovali pri gradnji združnih skladišč.

Letos so se mladi združniki uspešno uveljavili pri akciji setve hibridne korenine in lanu, ki ga bodo na področju zadruge vsejali 30 ha. Izvedli bodo tudi akcijo škropljenja sadnega drevja v poletnem času, uvedli pa bodo tudi poskusno škropljenje žita s herbicidi. V pomladanskem času bodo organizirali traktorsko-strojni tečaj, s čimer

bo kmetijska zadruga pridobila potreben tehnični kader za svojo mehanizacijo. Vsekakor so mladi združniki v Slivnici pomemben činitelj pri uvajanju naprednejšega gospodarjenja in se uspešno uveljavljajo tudi v vodstvu zadruge, saj jih je 6 v združnem svetu, 7 članov aktivna pa je bilo izvoljenih tudi v upravni odbor.

FRANKOLOVO

Mladi igralci prosvetnega društva v Frankolovu so se pred kratkim predstavili z Meškovo dramo »Pri Hrastovih«. Dokaj zahtevne vloge so igralci podali zelo lepo, za kar so želi tudi zaslužen priznanje. V okviru praznovanja 40-letnice ZKJ bo dramska sekcija tega društva uprizorila tudi Klopčičevo dramo »Matie«. Predstavo bodo združili s proslavo krajevne praznika.

BRV V CELJSKI PARK...

...pravijo, da bo zgrajena do jeseni in bo baje zelo lepa

Prvomajska nagradna križanka

Našim naročnikom in bralcem smo za prvomajske praznike pripravili nagradno križanko. Križanka ni težka in prav gotovo jo bo rešil vsakdo, ki bo pokazal pri reševanju vsaj nekaj vztrajnosti.

Za pravilno rešene križanke, če bo hkrati reševalcem naklonjena še sreča, smo namenili 9 denarnih nagrad.

Prva nagrada 2.000 din
Dve nagradi po 1.000 din
Šest nagrad po 500 din

Rešitve pošljite na uredništvo Celjskega tednika ali jih osebno oddajte v nabiralnik pred uredništvom najkasneje do 6. maja dopoldne. Na omotu označite »Prvomajska nagradna križanka«. Upoštevati bomo le tiste rešitve, ki so napisane na odrezku križanke iz časopisa. V kolikor pošljete več rešitev v eni kuverti, je treba to na omotu navesti. V postev za nagrade pridejo vsi, neoziraje se, če so naročniki našega lista ali ne. Izid zbiranja bomo objavili v prihodnji številki 8. maja.

		OCISČE NO		GOZDNA ŽIVAL	ON: ITALI JANSKO	FILM. NAGRA DA	GLAZB IZRAZ	SOGLA SNIKA	AZJSKI PAKT		
NEMSKA POKRAJ LETOPSI											
OKRAS OČI		P								MUHE SMRTO NOSNICE	OPORNIK
		OSEBNI ZAJMEK			M. IME BOLEZNI					LETO VIŠČE	SAMOGL GRŠKA CRKA
		URA		TEK IZHOD						ŽIVLJEN SKA TEKOČINA	TOV PISAL STROJEV
		D								VINJEN ŠTEVNIK	
		JA ITALIJAN SAHO STALNIK		ITAL. SP KRAJ NA KOZJAN SKEM		NEPOPU STLJIVA ZACET POLETA					
VOJNA RODOVINA			KOPIJE POKRUEM							DEL KOPNEGA PLANET	
NOTA		DOMAČA ŽIVAL RIMSKA ŠTEVILKA							MAJ NEMŠKO SARAJEV NOGOMET		
OBJE									JUGOSL GENERAL	D	
GLAS DOMAČE ŽIVALI		NEDE LAVEN	L						B		
PIVO STAR SLOVAN		ŽENSKO IME							VARNO ŠTNI SVET	PRITOK SAVE	PRIM VZDEV. KEM. ZN.
DVE ČRKA		IZVEN							15 ČRKA GLAS PTICE	AMERIS ZDRAVNIK ODLOČBA	
IVAN CANKAR		MESTO V JORDA NIJI		KMEČKO ORODJE	ŠPORTNI KLUB NA NEMŠKO				TOVARNA VŽIGALIC ZIDANI		
NIKAL NICA		RIMSKO ŠTEV	KRAJ NA PRI MORSKEM	NEBESNI POJAV	PEST SRBO HRVAT	INDOJAN PIPA DEL ZAKONA				ROMAN SKI PRED PRIMEK	
SEDEŽ PRVE SLOVEN VLADE									SLONOV ZOB	10 + 11 ČRKA	PREMA SAN
ZNAK ZA KALCIO		VLADAR RIMSKA ŠTEVILKA							BREZ SRAMU OMAMLA		
				POROČENE SRBOHR.					ANTON AŠKERC MUSLIM, M. IME	ORKE STER	
		SLOV SMUČ SKAKAL		POPRE DNI VEZNIK					DVE ČRKA	KRA DLJIVEC ZACET CELJ. KL.	12 ČRKA JUGOSL NOGOM TRENER
		KEM ZNAK PREDLOS									
CELJSKI NOGOME TAŠ				GRŠKA ČRKA	PIJAČA IZRAZ ŽALOSTI				KENJSKA ODPOR. ORGANIZAC	ZO BA VILO SAMOGL.	
SORDOVE V JUŽNI AMERIKI				DEŽUJE ITALIJ. FONETIČ					NESTA BILNE NARODNI MUZEJ		
SOVBAN NIK ŽE LEZA S SKLON				PREDE LOVAL SOL RIM. ST.						LETOPIŠ	
KERAMIČNI DELAVEC									AZJSKA REKA	D	

Ocenjevanje prosvetnih delavcev

Pomembna novost, ki jo predpisuje zakon o javnih uslužbencih je vsakoletno ocenjevanje javnih uslužbencev. Medtem ko je ocenjevanje uslužbencev v državni upravi zaključeno, pa bo ocenjevanje prosvetnih delavcev šele pričelo. Pred kratkim je izšel Pravilnik o ocenjevanju in potrebne vprašalne pole.

Ocenjevanje se mora izvršiti vsako leto od 1. aprila do 31. maja za tekoče šolsko leto. Pohiteti bo treba z ocenjevanjem tistih prosvetnih delavcev, ki bodo prošli za premostitev, kajti prošnji morajo predložiti tudi oceno, rok za prijave pa je 30. april.

Svet za šolstvo Oblo Zalec je na svoji zadnji seji imenoval 9 komisij za ocenjevanje uslužbencev na

večjih šolah. Nadalje je imenoval komisijo za ocenjevanje vzgojnega osebja v otroških vrtcih in domovih. Učno osebje na manjših šolah, kjer je zaposlenih manj kot 5 uslužbencev, pa bo ocenjevala posebna komisija. Ta bo ocenila tudi vse šolske upravitelje.

Vprašalne pole, na podlagi katerih se bo ocenjevalo, izpolnjujejo za učno osebje upravitelji, zanje pa šolski inšpektor. Na večjih učnih ustanovah bo vprašalne pole izpolnjevalo učno osebje samo, potrdil pa jih bo upravitelj. Ker je ocenjevanje izredno važno in jako odgovorno opravilo, je Svet za šolstvo sklenil sklicati posvetovanje šolskih upraviteljev in članov ocenjevalnih komisij.

Pionirska organizacija na osemletki v Dobrni je zelo delavna

Pionirji so v okviru praznovanja 40-letnice ZKJ sestavili tudi pester program, ki so ga že pričeli uresničevati. Tako bodo prevzeli oskrbo vseh partizanskih spomenikov in grobov padlih borcev na področju Dobrne. Na šoli so ustanovili tudi partizanski pionirski krožek z namenom, da zbira zgodovinsko gradivo iz NOB. Obiskali bodo tudi samotno šolo na Paškem Kozjaku, kjer bodo za tamkajšnje učence priredili pester program, z učenci na hriboviti šoli v Slenjanju pa se bodo pomerili v streljanju in šahu. Vsekar bo to lepa gesta za povezavo med pionirskimi organizacijami. Na osemletki deluje tudi folklorna sekcija, ki bo sodelovala na okrajni

akademiji v Celju s simbolično fizikalno vajo s puškami. Dramska sekcija bo za zaključek šolskega leta naštevala mladinsko dramo iz NOB.

Najbolj delaven je na šoli krožek mladih tehnikov, ki izdeluje pod vodstvom prof. Strmčnika razne elektrotehnične aparate, v načrtu pa ima tudi izdelovanje spominskih predmetov za goste in popravilo električnih aparatov. Nižji razredi izdelujejo otroške igrače. Tehnični krožek bo ob zaključku šolskega leta priredil tudi razstavo svojih izdelkov. Pionirska organizacija na šoli pripravljala tudi ustanovitev šolske zadruge, ki bo v kratkem začela delati.

Brez denarja je težko

Pred dnevi je bilo v Smarju pri Jelšah posvetovanje predsednikov prosvetnih društev in Svobod ter poverjenikov Prešernove knjižnice. Ugotovili so, da bodo težko izpolnjevali naloge, ki jih imajo prosvetna društva, ker so na pretežno kmečkem področju in nimajo potrebnih denarnih sredstev. Za dvajset prosvetnih društev, ki so v občini, je predvideno 200.000 dinarjev, kar je kaplja v morje. Društva sama niti nimajo možnosti, da bi sama dobila potrebna sredstva, ker z uprizoritvami ene ali dveh iger krijejo komaj sedanjega

režijske stroške. Kulise, oprema, prostori, česar je že tako zelo malo, ostajajo nepopravični in propadajo. Kljub vsemu pa prosvetna dejavnost ne pojenjuje, čeprav je brez denarja težko.

Večinoma uprizarjajo društva odrska dela, v Pristavi in Polju ob Sotli delujeta mladinska pevška zbor, pionirsko prosvetno delo pa je razvito pri vseh šolah. Posvetovanje je sprejelo sklep, da se v okviru prosvetnih društev sprejmejo že mladinci iz šol, ki običajno po končani šolski obveznosti izgube stik s smotnim prosvetnim izobraževanjem. Uspešno delujeta tudi izobraževalna centra v Rogaški Slatini in Smarju, pri čemer pa igra pomembno vlogo tudi Radio LT Smarje pri Jelšah, ki redno pri- naja širokemu krogu državljanov kratka predavanja iz različnih znanstvenih področij. Sedaj bodo skušali organizirati čim več šol za starše, kjer bi roditelji prejeli v ciklusu predavanj nekaj osnovnih pedagoških in psiholoških ter tudi socialnih in zdravstvenih pojmov. Ena pomembnih nalog društev je priprava na šmarnski kulturni teden, ki ga nameravajo izvesti v čast 40-letnice KPJ pred 8. avgustom — občinskim praznikom v Smarju pri Jelšah. Takoj si bodo prizadevali razširiti tudi članstvo Prešernove knjižnice.

USTANOVITEV PETEGA RAZREDA V SEMPETRU

Svet za šolstvo Oblo Zalec je na svoji zadnji seji potrdil predlog o ustanovitvi 5. razreda v Sempetru v Savinjski dolini. Tu je namreč doslej delovala le 4-razredna osnovna šola. Učenci petega razreda so se vsako leto vpisali v osnovno šolo Zalec in se tja vozili z vlakom ali s kolesi.

Sedaj pa so dozoreli pogoji, da se v Sempetru ustanovi še en oddelk. Šola ima 4 učilnice, v novem zadržnem domu pa je dobila prostor za delavnico tehničnega pouka. Novi učni načrt predpisuje tudi za peti razred še razredni pouk, kar doslej ni bilo

NAPAD NA ŠOŠTANJ

PO PRIPOVEDOVANJU PRVOBORCA ZUPANCA LUDVICA-IVA

Konec septembra enainštiridesetega leta so se na Dobrovljah zbrali partizani iz Savinjske doline in okoliških revirjev. Bilo jih je okoli petdeset.

Nekega jutra se je v taborišču pojavil prav zanimiv človek. Bil je majhne postave, izpod čela so sijale žive, a prijazne oči. Nosil je pumparice, kožnat površnik in klobuk. Kdo je ta človek? Toliko ve povedati o bojih v Španiji, o tamkajšnji revoluciji, o drugi svetovni vojni, ki bo težka in neizprosna, o jugoslovanskih partizanih, ki jih je vsak dan več in jih bo čez leto ali dve že toliko, da jim okupatorji ne bodo kos. Ampak treba bo borbe, trde in krčevite borbe, potreben bo krvavi boj.

»To je tovariš Stane!« je povedal Skala, ki je poznal Franca Rozmana že izpred vojnih let.

»Prišel je, da zbere štajerske partizane in jih seznani z novimi nalogami!« je šlo od ust do ust.

In res. Tovariš Stane je bil v taborišču samo nekaj dni in že je izdal nekega večera povelje:

»Zbor! Čakajo nas nove naloge!«

Bilo je v noči od 4. na 5. oktober 1941.

Borci so se pripravili in se uvrstili v kolono. Krenili so iz Dobrovelj v smeri Letuša. Tam so prekorajili Savinjo. Bila je že hladna, a nič zato. Partizanov niso ustavile še tako težke zapreke. Hodili so po skrivnih poteh, največ po gozdovih. Med pohodom so levo in desno skovikale sove. Nato je skovikala samo še ena. In ko so prišli do nje, je bila ta sova Božo Mravle iz Šoštanja. Izvrtel terenski delavec! Ni se ustrašil še tako tvegane naloge.

»Vse za svobodo domovine!« je bilo njegovo geslo. In to takoj v prvih dneh okupacije. Organiziral je mrežo zaupnih obveščevalcev. Bil so to sami domovini zvesti ljudje.

Po varnem potu so prišli na Grmado nad Šoštanjem. Postavili so straže, drugi so se zarili pod goste smreke in zaspali.

Cankarjev literarni večer - revolucionarna manifestacija

V letih 1936 in 1937 so v Saleški dolini pogosto organizirali razne večere. Na takih večernih zborovanjih z določenimi revolucionarnimi programi je takrat začel brati svoje pesmi Karl Destovnik-Kajuh. Ena največjih prireditev pa je bil gotovo literarni večer, ki so ga pripravili komunisti in skovjci. Na tem večeru so nastopili najmočnejši napredni pisatelji in pesniki tedanjega časa — in sicer Miško Kranjec, Klopčič, Ivan Potrč, Ingolič.

Nabito polna šolska dvorana se je po programu sprevrgla v močno demonstracijo, ki se je potem razširila tudi na ulice in ceste Šoštanja. Po tem dogodku so bili iz vrst Sokola vrženi nekateri najrevolucionarnejši mladinci, med njimi tudi Biba Rök. Iz protesta so izstopili iz te organizacije tudi vsi drugi skovjci.

Toda za obletnico Cankarjeve smrti so ponovno organizirali lite-

rarni večer Cankarjeve besede. Ker v Sokolskem domu niso imeli več vstopa, se je večer vršil v kinodvorani. Bila je nabito polna, saj so prišli v trumah tudi rudarji iz Velenja.

Tik pred začetkom je v dvorano prišel zandar in sporočil, da je prireditev od oblasti prepovedana. V tem hipu je skočil na oder Biba Rök in zavpil: Glas naroda je več kakor glas postave!

To je bilo olje na ogenj revolucionarno razpoložene mladine. Na desetine rok je zgrabilo zandarja in ga vrglo iz dvorane. Dvorano so nato zaklenili in začeli s programom.

Ko je bil program zaključen, je množica v povorki šla skozi mesto. Vzklikali so revolucionarna gesla ter demonstrirali proti nacizmu. Se poprej so v dvorani skovjci zbirali denar za pomoč zasluženi Čehoslovaki, ki so jo takrat Nemci že okupirali.

Komisija za delovna razmerja pri AUREA Celje

razpisuje naslednja delovna mesta:

mlajšega komercialista srednje strokovne izobrazbe z znanjem strojepisja. Zaželeno je znanje v grani 115.
dva polkvalificirana delavca kovinske stroke, ali nekvalificirana, ki imata veselje do priučitve, vojaščine prosta.

Pismene ponudbe je poslati do 10. V. 1959. Nastop je možen takoj.

Ko so se zjutraj prebudili, so od začudenja razpotegnili obraze. V bližini je stalo nekaj šotorov in pred njimi je stala četica partizanov. Dobro so bili oblečeni in še bolj oboroženi. Imeli so kar tri zbrojeve; dobroveljski partizani pa niti ene. Kdo so ti novi tovariši?

»To je junaška Pohorska četa!« je povedal Stane. Toledo, ki je bil njen komandir, je zaklical:

»Zdravo, fantje!«

»Zdravo!« se je slišalo iz petdesetih grl.

Tako so se 6. oktobra zbrali nad Šoštanjem vsi štajerski partizani. Razdelili so si orožje. Vsaka četa je imela po en mitraljez. Lepo je bilo videti zbor vseh prvoborcev Štajerske. Ponosno vzravnani so stali v vrsti I. štajerski bataljon, ki ga je ustanovil tovariš Stane in mu postal prvi komandant. Tovariš Kmet je bil njegov namestnik. Silas, Toledo in Lašo so bili komandirji čet. Ko bi smeli, ko bi ne bili sredi nemškega jeklenega obroča, bi v znak veselja in ponosa kriknili v en glas:

»Hura! Hura! Hura!«
Toda ne. Niso smeli tega storiti. Slavje je potekalo tiho. Vse se je moralo izuršiti v najstrožji tišini.

Ves dan se je v štabu nekaj pripravljalo. Komandant in komandirji so imeli posvetovanje še pozno v noč.

Ponoči so v gozdu skovikale sove. In to na različnih krajih. Bili so terenci z Božom Mravletom na čelu. Prinašali so pošto. Prinašali so novice iz Šoštanja in okoliških nemških postojank.

Sedmega oktobra.

Nebo je bilo rahlo oblačno. V taborišču je bilo veselo razpoloženje. Borci so se brili, strigili, krpalili obleke in čistili orožje.

Pozno popoldne je bil zbor. Komandant in komandirji so pregledovali borbeno sposobnost borcev. Ko se je zmrčilo, so krenili v dolino. V smeri — Šoštanj.

Bila je že noč, ko so prišli v dolino. Tam so jih čakali terenci. Komandant Stane je imel z njimi posvetovanje. Nato še s komandirji. Komandirji so razvrstili borce in komandant Stane jim je zapopal nalogo.

»Tovariši! Nocoj bomo napadli Šoštanj!«

Povedal je celoten potek napada. Razložil vsako podrobnost in zahteval od borcev največjo previdnost. Zrtev ne sme biti! Naloga napada: likvidirati izdajalce, minirati most čez Pako, zažgati žago, izprazniti nemške trgovine, uničiti kazipote in napisne table, ustrahovati nemško žandarmerijo. Konec napada bo naznanil plat zvona v jarni cerkvi. Proti poštem ljudem se obnašati strogo dostojno.

Med borci je vladala nestrpnost. Komaj so čakali trenutka, ko je komandant Stane zapovedal:

»Borci, naprejte!«

Razdelili so se v šest skupin. Vsaka je dobila nalogo in zaupnega vodčiča.

Malo pred enaindvajseto so bile skupine na mestu. Vse so delale v mrzlični naglici. Točno ob enaindvajseti je partizan Mirko prižgal zažigalno vrstico. Zagrmelo je, kakor da je hkrati udarilo sto strel. Most preko reke Pake se je prelomil na dvoje. Deske in kamenje je letelo po zraku. Na hišah so žvenketale šipe.

»Kaj se je zgodilo?« je bilo vprašanje stoterih.

»Partizani so v mestu!« so se slišali odgovori.

Po ulicah je zaropotalo. Tu se je oglašil mitraljez, tam so zalajale puške. Strelji so odmevali in se odbijali od bližnjih vrhov.

»... drrr... pok, pok... drrr...«

Zagorela je velika žaga. Nad mestom se je pojavil strašen, a obenem veličasten sij. Po mestu se je razlegala partizanska pesem. Šoštanj je bil v rokah partizanov! Dih zlate svobode!

»Napreji v borbo, za pravdo in svobodo!«

Nemurji in petokolonaši so potuhnili glave. Se včeraj zakrknjena in neusmiljena srca so trepetala kakor krhka trepetlika v neurju. Pa niso bile to nedolžne trepetlike, bili so nevarni izdajalci! Iskali so pomoč na žandarmeriji. Toda tudi pred žandarmerijo je zaropotalo. Partizan Lojze je žgal s svojim mitraljezom. Na žandarmeriji se je odprlo okno in preplašen zandar je zaklical na ulico:

»Kameraden! Ne streljati, ne streljati!«

»Svinja! Zapri mavelje!« je siknil Lojze in še krepkeje pritisnil na sprožilec.

Razglasne deske, kašipota, vse, kar je bilo napisanega v nemškem jeziku, je letelo v rjak. Praznile so se nemške trgovine, blago so odnašali partizani in njim naklonjeni Šoštanjčani. Nemurji in petokolonaši so se nemo spraševali:

»Je mar sodni dan? Ali zares ne bo pomoči iz Celja, iz bližnjega Velenja?«

Kako neki! Se prej, ko se je začel splošen napad, so partizani porezali telefonske žice. Zastonj so trepetaje dvigali telefonske slušalke. Klic: na pomoč — partizane imamo v mestu! je letel v prazno.

Nakazovalo se je hladno oktobrsko jutro. Posamezne skupine so se na glas zvona začele zbirati na dogovorjenem mestu. Mnogi so nosili težka bremena. Porzdeli so si jih in pregledali, koliko je žrtev. Nobene. Kolona se je vvrstila in padlo je povelje:

»Nazaj na Dobrovlje!«

Kolona štajerskih partizanov je krenila na pot. Med borci je vladalo veselo razpoloženje. Utaborili so se v prostornem gozdu nad Belimi vodami. Borci so polegali, nekateri so šli na stražo, kuharji so pripravljali kosilo. Tokrat okusno in masno.

Popoldne je prišlo obvestilo, da jim je na sledi močno oborožena nemška patrulja. Borci so se doignili in krenili naprej. Hodili so skoraj vsi noč. Ko se je izza vzdolžnih vzpetin prikazalo sonce, so štajerski borci stopili v skrito taborišče pri Čreti na Dobrovljah.

»Eh, te zlate Dobrovlje!« so si oddahnili borci, odložili tovore in se zlekli pod goste smreke.

Tako je bila opravljena ena izmed velikih in drznih akcij I. štajerskega bataljona.

Vsem svojim članom in ostalim delovnim ljudem čestita k
PRAZNIKU DELA 1. MAJU

Okrajna obrtna zbornica Celje

PROJETIVNI BIRO

C E L J E

Gregorčičeva ulica

- projektira načrte za vse objekte visokogradnje in urbanizem;
- ima gotove kompletne že odobrene načrte za stano-
vanjske bloke in enodružinske hiše.

Svojim odjemalcem čestita podjetje k Prazniku delov-
nega ljudstva — 1. maju.

KOLEKTIV

Mestne klavnice Celje

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM
K DELAVSKEMU PRAZNIKU 1. MAJU!

Kolektiv gostinskega podjetja

„Vino-Koper“ Celje

čestita k PRAZNIKU DELA vsem cenjenim gostom.

Nudimo dobra topla in mrzla jedila, točimo samo kvalitetna vinal

Zlatarna = Celje

SE PRIDRUŽUJE ČESTITKAM K PRAZNIKU DELA 1. MAJU!

LIP Mestinja POSTA PODPLAT

proizvaja žagan les vseh vrst listavcev in iglavcev za izvoz in
tuzemstvo, v predelovalnem obratu pa izdeluje vse vrste šol-
skega pohištva po solidnih cenah in ugodnih pogojih.

Svojim odjemalcem se še vnaprej priporočamol

K delavskemu prazniku 1. MAJU iskreno čestitamol

DELOVNI KOLEKTIV

Javne naprave Celje

ČESTITA K 40. OBLETNICI ZKJ IN SKOJ TER K
PRAZNIKU DELA — 1. MAJU — VSEM DELOVNIM
LJUDEM

Tovarna volnenih odevj

Škofja vas

izdeluje vse vrste volnenih odevj v lepih baryah in desenh ter
najboljši kvaliteti.

Cene solidne — kvaliteta zjamčena.

K PRAZNIKU DELA 1. MAJU iskreno čestita kolektiv.

NAVODILA

o načinu in postopku priznanja časa iz NOV v delovno dobo v razdobju od 6. aprila 1941 do 15.
maja 1945 udeležencem narodnoosvobodilne vojne ter sodelavcem narodnoosvobodilnega gibanja.

Splošna navodila

Zakon o pokojninskem zavarovanju loči ude-
ležence narodnoosvobodilne vojne ter udeležence
španske državljanske vojne od sodelavcev v na-
rodnoosvobodilnem gibanju. Posebne ugodnosti
predpisuje samo za udeležence narodnoosvobo-
dilne vojne ter udeležence španske državljanske
vojne. Za sodelavce v narodnoosvobodilnem gi-
banju pa veljajo splošni predpisi. Zato je po-
trebno opredeliti predvsem, kdo se šteje za ude-
ležence narodnoosvobodilne vojne po Zakonu o
pokojninskem zavarovanju, ker od tega zavisi
obseg pravic po tem zakonu.

Za udeležence narodnoosvobodilne vojne se
štejejo tiste osebe, katerim je štet čas ude-
ležbe v narodnoosvobodilni vojni v razdobju od
6. aprila 1941 do 15. maja 1945 dvojno, ob po-
goju, da je štet dvojno čas udeležbe od določe-
nega dne nepretrgoma do 15. maja 1945. Oseba
ki je bila udeleženec narodnoosvobodilne vojne
samo nekaj časa, pa je z delom prenehala in ga
ni več nadaljevala, se ne šteje za udeležence
narodnoosvobodilne vojne. Oseba, ki ima preki-
nitve v udeležbi, se šteje za udeleženca na-
rodnoosvobodilne vojne od tistega dne dalje, ko
je ponovno začela z delom in ga nadaljevala
neprekinjeno do 15. maja 1945. Potemtakem se
oseba, ki je bila udeleženec narodnoosvobodilne
vojne leta 1941, pa je njena udeležba prenehala
v letu 1942 in je ponovno postala udeleženec
leta 1944, šteje za udeleženca narodnoosvobo-
dilne vojne od leta 1944, ne pa od leta 1941.

Udeleženci španske državljanske vojne so
izenačeni z udeleženci narodnoosvobodilne vojne
od leta 1941.

Dvojno štetje časa v razdobju od 6. aprila 1941
do 15. maja 1945

V delovno dobo, oziroma za pokojnino se šteje
dvojno čas do 15. maja 1945, ki ga je prebil
zavarovavec:

a) v partizanskih odredih Jugoslavije, v Na-
rodnoosvobodilni vojski Jugoslavije in v Ju-
goslovanski armadi; ta čas se šteje, če tudi udele-
ženec še ni bil star 15 let;

b) na aktivnem in organiziranem delu v na-
rodnoosvobodilnem boju;

c) v zaporih, taboriščih in internacijah, če je
bil kot pripadnik revolucionarnega gibanja leta
1941 ob kapitulaciji v zaporu ali taborišču, ob
pogoju, da je takoj ob prihodu iz zapora, tabo-
rišča ali internacije aktivno in organizirano de-
lal za narodnoosvobodilno gibanje;

d) v zaporih, taboriščih in internacijah, če je
bil ujet, ali prijet zaradi tega, ker se je boril,
ali izvrševal naloge narodnoosvobodilnega gi-
banja. Za dvojno štetje tega časa morata biti
izpolnjena dva pogoja, in sicer: da je zavarova-
nec nadaljeval z aktivnim delom za narodno-
osvobodilno gibanje v zaporu, taborišču ali in-
ternaciji in da se je po prihodu iz zapora, ta-

borišča ali internacije stavil na razpolago na-
rodnoosvobodilnemu gibanju in nadaljeval
aktivno in organizirano delo za gibanje. Čas,
prebit v zaporu, taborišču ali internaciji, se
šteje dvojno ob pogoju, da je dvojno štet čas
neposredno pred zaporom, oziroma pred odho-
dom v taborišče ali internacijo.

Dvojno se šteje za pokojnino tudi čas, prebit
v bivši španski republikanski armadi.

Enojno štetje časa v razdobju od 6. aprila 1941
do 15. maja 1945

Osebi, ki ne izpolnjuje pogojev za dvojno
štetje, se šteje v delovno dobo, oziroma za po-
koinino v dejanskem trajanju časa do 15. maja
1945, ko je aktivno sodelovala v narodnoosvobo-
dilnem gibanju in dalj časa stalno opravljala
posamezne naloge, oziroma dolžnosti ali zadeve
v odborih, zavodih ali organizacijah narodno-
osvobodilnega gibanja ali je to delala po njho-
vih nalogah, ne glede na to, ali je opravljala to
delo na osvobojenem ali neosvobojenem ozemlju.
Ta čas se pa šteje le tisti osebi, ki je stopila v
delovno razmerje do konca leta 1946. Če ni sto-
pila v delovno razmerje do konca leta 1946, šteje
ta čas za pokojnino le, če ima delovno dobo
najmanj 15 let.

Posebna navodila

Postopek pri uveljavljanju dvojnega ali enoj-
nega štetja let za čas iz NOV v delovno dobo
oziroma za pokojnino je naslednji:

Z zvezno uredbo o organih in o postopku za
ugotovitev posebne delovne dobe (Ur. list FLRJ,
št. 45/55) ter dopolnitvami in tolmačenjem Se-
kretariata za delo FLRJ (Ur. list FLRJ, št. 1359)
se določa, da posebno delovno dobo priznava
v teh primerih občinski ljudski odbori, odnosno
njihove komisije. Tako bosta v bodoče prizna-
vala posebno delovno dobo za čas med NOV ko-
misija pri občinskem ljudskem odboru in okraj-
ni zavod za socialno zavarovanje; oba pa ob so-
delovanju organizacije Zveze borcev NOV in
republiške komisije v primerih, ko gre za ngo-
tavljanje pokojninske dobe predvojnim revolu-
cionarjem, internirancem, deportirancem, zapor-
nikom, vojnim ujetnikom itd., ki jih navaja
172. člen Zakona o pokojninskem zavarovanju.

Osebe, ki uveljavljajo posebno delovno dobo,
morajo napisati vlogo, ki ji priložijo izjave prič
in ostala dokazila.

Kaj mora vsebovati vloga?

V vlogi je treba podati življenjepis, v kate-
rem mora posameznik, poleg osnovnih podatkov
(generalij) o sebi, natančno in izčrpno opisati
delo za NOV od leta 1941 do 15. maja 1945. Na-
vesti je treba tudi točen čas. Navesti je treba
dan začetka dela za NOV, če je bil organizirani
aktivist, kaj je delal in kje je delal, imena

oseb, s katerimi je delal za NOV in njihove
funkcije, ki so jih te osebe vršile, in funkcije,
ki jih je sam vršil v odborih, komisijah, orga-
nizacijah itd. na terenu. Dalje je treba nave-
sti dan vstopa v NOV in v katero vojno enoto
(četa, bataljon, brigada) in kje je vstopil ter
vse ostale enote, v katerih se je nahajal, in
funkcije, ki jih je vršil v teh enotah itd.

Za dokaz udeležbe v enotah NOV zadostuje
prepis vojaških dokumentov (vojaške knjižice
ali uverjenja o demobilizaciji), iz katerih je ta
udeležba razvidna.

V ostalih primerih pa se mora delo za NOV
na terenu in udeležba v NOV dokazati po izja-
vah najmanj dveh prič za vsako posamezno
obdobje dela za NOV.

Kaj mora vsebovati izjava prič?

Priče morajo v svojih izjavah poleg svojih
osnovnih podatkov (generalij) navesti natančno
in izčrpno delovanje za NOV tiste osebe, za ka-
tero podajajo svoje izjave, nadalje, kaj je ose-
ba delala, kje in kakšne dolžnosti je vršila in
kakšne funkcije je imela.

Poleg obširnega in izčrpnega opisa dela za
NOV, osebe, za katero se daje izjava, mora
priča opisati tudi svoje delo za NOV, ter dol-
žnosti, ki jih je vršila, in funkcije, ki jih je
imela.

Izjave prič morajo biti pisane vsaka za sebe,
v dveh izvodih, podpisane in potrjene pri orga-
nizaciji Zveze borcev NOV, katere član je priča.

Kdo je lahko priča in komu?

Priče so lahko samo tiste osebe, ki so z osebo,
za katero dajejo izjavo, skupaj delale za NOV,
kot organizirani aktivisti na terenu, ali bile sku-
paj v enotah NOV.

Izjave svojcev ali izjave oseb iz tujine niso
veljavne. Priče morajo imeti čas iz NOV že pri-
znan v delovno dobo in to vsaj od tistega časa
dalje, ko oseba, za katero dajejo izjavo, zahteva
priznanje za sebe. Če zahteva nekdo dvojno šte-
tje let, mora imeti tudi priča priznano dobo
vsaj za tisti čas dvojno. Izjave se lahko dajo
samo za čas, oziroma obdobja, ko sta delali za
NOV tako priča kakor tudi oseba, ki uveljavlja
posebno delovno dobo, skupno na terenu, ozi-
roma v enotah NOV.

Kam je treba vlogo vložiti?

Vloga se vložijo pri tistem občinskem odboru
Zveze borcev NOV, na katere teritoriju je pro-
silec za NOV organizirano delal. To pomeni, da
se vloga ne more vložiti pri občinskem odboru
Zveze borcev NOV, na katerem teritoriju ima
danes prosilec stalno prebivališče, če na tem
teritoriju ni za NOV delal.

Vloga z izjavami prič in ostalimi dokazi se
mora vložiti v dveh izvodih, ker je en izvod po-
treben organizaciji Zveze borcev NOV za go-
dovinski arhiv.

Organizacija Zveze borcev NOV bo po konča-
nem delu na vlogi, to vlogo odstopila v dokon-
čno rešitev zavodom za socialno zavarovanje, ozi-
roma komisijam pri občinskih ljudskih odborih,
od katerih bodo prosilci prejeli tudi odločbe o
priznanju posebne delovne dobe.

Celje, dne 11. februarja 1959.

Okrajni odbor Zveze borcev NOV
Celje

Moško in žensko krojaštvo-Celje

TITOV TRG 3

sprejme več KROJASKIH POMOCNIKOV za izdelavo velikih
kosov. Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe z opisom
dosedanje zaposlitve poslati Komisiji za sprejemanje in odpo-
vedanje delavcev pri Moškem in ženskem krojaštvu Celje — Ti-
tov trg 3.

Ob praznovanju velikih zgodovinskih dni, 40. obletnice ustano-
vitve ZKJ in SKOJ ter delavskega praznika 1. maja
čestita vsem delovnim ljudem širom naše domovine

Elektrarna Šoštanj

VSEM DELOVNIM LJUDEM

SIROM NASE DOMOVINE

ČESTITA K PRAZNIKU DELA 1. MAJU

KOLEKTIV KOVINSKEGA PODJETJA

„Klima“ Celje

VODNIKOVA ULICA 6

OB OBLETNICI VELIKIH DNI — 40. OBLETNICI KPJ, SKOJ
IN SINDIKATOV, TER K PRAZNIKU DELA 1. MAJU ČESTI-
TA VSEM DELOVNIM LJUDEM JUGOSLAVIJE

Okrajni sindikalni svet Celje

S SVOJIMI OBCINSKIMI SINDIKALNIMI SVETI:

- ☆ CELJE
- ☆ LASKO
- ☆ NAZARJE
- ☆ SL. KONJICE
- ☆ SENTJUR
- ☆ ŠMARJE PRI JELSAH
- ☆ SOSTANJ
- ☆ ZALEC

Razpis

Republiški svet sindikatov za Slovenijo

razpisuje

VPIS V PRVI LETNIK DOPISNE EKONOMSKE SREDNJE
SOLE

Pogoj za sprejem je uspešno opravljena osemletna osnovna
šola ali njej po stopnji odgovarjajoča splošnoizobraževalna šola.
Kandidati se lahko prijavijo tudi za sprejem v II. ali III.
letnik:

a) če so uspešno zaključili predhodni razred ekonomske sred-
nje šole;

b) če so uspešno dokončali predhodni razred gimnazije ali
ustrezne strokovne šole. Ti kandidati morajo opraviti diferen-
cialni izpit, ki se določi za naravo šole, za kar je treba vložiti
posebno vlogo. Za diferencialne izpite se lahko vsakdo pripravi
na dopisni način.

Vpis ni časovno omejen.

Prijave in nadrobna navodila dobite na občinskih sindikal-
nih svetih.

Prijave pošljajte na Dopolno šolo, Likozarjeva 3, Ljubljana,
kjer dobite tudi natančnejše informacije (telefon 30-043).

„Urvisa“

Tovarna trakov in okraskov Celje

čestita vsem delovnim ljudem za mednarodni
delavski praznik 1. maj.

Industrijsko podjetje

Gorenje**Šmartno ob Paki**izdeluje štedilnike in peči po renomirani licenci tovarne
TOBI. — K Prazniku dela 1. maju iskreno čestita!

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM, VSEM DELOVNIM

LJUDEM ŠIROM NAŠE DOMOVINE ČESTITA

K VELIKEMU MEDNARODNEMU

PRAZNIKU 1. MAJU

**ŽELEZARNA
ŠTORE**CREPPE NYLON
DOKOLENKE
MOSKE
LUXUS
TOVARNA NOGAVIC IN
DROBNE KONFEKCIJE Polzela

KAM V PRVOMAJSKIH DNEH?

V GOSTILNO CULK NA LAVI

kjer boste postreženi s pristnimi
vini in dobrimi jedili!Čestitamo k prazniku dela
1. maju!Vsem
svojim cenjenim odjemalcem in
ostalemu delovnemu ljudstvu
iskreno čestita k Prazniku dela
1. maju

Kolektiv trg. podjetja

»MANUFAKTURA«
CELJE

AVGUST STOK

Ulica 29. Novembra
Telefon 24-27Splošno kleparstvo in vodovodne
instalacije, sanitarne naprave,
montaža in preizkušnja
strelododov.

K prazniku 1. maja čestitamo!

Trgovsko podjetje

KURIVO

CELJE

prodaja kurivo vseh vrst iz ne-
kovinskega materiala na de-
belo in drobno.Čestita vsem svojim
odjemalcem k 1. majaVSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE
SOCIALISTICNE DOMOVINE ČESTITA
K DELAVSKEMU PRAZNIKU 1. MAJU**TOVARNA
EMAJLIRANE
POSODE
Celje**

Podjetje za odkup in predelavo

„Mleka“ Celje

čestita vsem delovnim ljudem k Prazniku dela 1. maju!

Upravi odbor

Gostinske zbornice Celječestita k 1. maju vsem gostincem, sodelavcem in
ostalemu delovnemu ljudstvu.K mednarodnemu prazniku dela 1. maju čestita vsem svojim
cenjenim odjemalcem in vsem delovnim ljudem širom naše
domovine in ostalim

Kolektiv

MLADINSKE KNJIGE CELJE
Stanetova ulica**Gospodarska
poslovna
zveza
Celje**ČESTITA VSEMU DELOVNEMU
LJUDSTVU K DELAVSKEMU
PRAZNIKU 1. MAJU!**Apnenik**

Pečovnik — Celje

Proizvaja apno za industrijo, gradbeništvo in kmetijstvo ter
kamen lomljenec in drobljenec vseh granulacij.

Vsem delovnim ljudem čestita k prazniku dela 1. maju!

PRI GRADNJI STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, AMBULANT,
DVORAN, RAZNIH SANITARIJ IN GOSTINSKIH PROSTOROV ITD.**Uporabljajte svetovno znani EMAJLIRANI LESONIT**KATERI VAM BO GRADNJO OBČUTNO POCENIL. — V VSEH BARIH
VAM GA TAKOJ DOBAVI PO KONKURENCNIH CENAH

LESNINA — LJUBLJANA

PRODAJALNA CELJE — PRESERNOVA ULICA

PODIJETJE IMA STALNO NA ZALOGI VSE VRSTE PARKETOV,
LESONITNIH, IZOLIRANIH, VEZANIH IN PANEL PLOŠC.

K PRAZNIKU DELA 1. MAJU ISKRENO ČESTITAMO!

Trgovsko proizvodno podjetje

**VELEŽITAR
Celje**čestita vsem delovnim ljudem ter svojim odjemal-
cem in dobaviteljem za mednarodni

praznik 1. maj.

Istočasno sporoča, da ima vedno na zalogi popoln

asortiment vseh žitnih mlevskih

izdelkov po najnižjih dnevnih cenah in

najugodnejših pogojih.

PRVI MAJ 1941

Zastava na „Rdečem mlinu“

Kraljevina Jugoslavija se je sešla kot hišica iz kart... Nacistični škorenj je neusmiljeno pritisnil na izdano ljudstvo. Ohola hitlerjeva soldateska je triumfirala... Čelje je bilo navidezno ne samo poraženo, temveč celo nemško mesto, kot da je že od nekdaj v okviru

prve dni še vedno zatočišče komunistov, med njimi je bil tudi Vrnun — Buzdo. Pozneje so se vsi umaknili v Savinjsko dolino, toda za Prvi maj je bil Buzdo še v mlinu. Ker je morala vsaka hiša razobesiti hitlerjevo zastavo, ki so jih pod pritiskom šivale vse mestne šivalnice, se je Vrnun odločil zagosti Nemcem pro dobrodošlico in hkrati opozoriti ljudi, da se bo boj še začel. Iz rdečega blaga je sešil dolgo rdečo zastavo, katere mere niso bile v skladu z okupatorjevimi predpisi. Na to zastavo je prišil tako mikroskopsko majhen kljukasti križ, da ga je človek lahko videl le, če je prišel popolnoma blizu. Na razdaljo stotih korakov pa je bila zastava popolnoma rdeča — in to je bil Buzdov namen. Na »Rdečem mlinu« je plapolala rdeča zastava in vsak zaveden človek, ki jo je videl, je lahko vedel, da je tisti majhni, zanikrno zašit znak le krinka...

Nekaj tednov za tem je plapolala v rokah borcev prve celjske čete zastava svobode, zastava nepomirljivega sovraštva in brezkompromisnega boja zoper fašizem. In od takrat je trobojnica z rdečo zvezdo drugovala proletarski zastavi. Ostala je razvita vse doslej in bo ostala tudi v bodoče...

Iz Rudnice je vodila nevarna kurirska pot skozi Sodno vas preko Sotle v Vinarju na Hrvaško. Takrat je bilo drugače kot danes. Strmi Pičev breg onkraj Sotle in tesna dolina pod So. Emo, to je bilo prav tako, le ob vijugasti Sotli se je vle-

kel širok pas bodeče žice, pod katero se prežale smrtonosne mine na žrtve. Toda to ni smelo ovirati partizanov, ki so morali imeti zvezo s partizani onkraj Sotle. Kurir Marjan, ki mu danes že spet lahko vsi rečejo Franc Jakopina, je znal takrat mojstrsko onesposobljati mine. Toda zato je potreboval svoj čas. Nem-

ški granicarji so nenehno patrolirali in eden med njimi, širok dedec z očali, je skoraj vedno vodil s seboj velikega ovčarskega psa, ki je zavohal vsako sled ter vedno znova in znova odkrival luknje v žici. Marjan pa je vendar moral svoje opravljati.

Večkrat se je skrival pri Kajbetovih, pri Ivičevih, naenkrat pa se je spomnil, da bi se lahko tako prelevil, da ga Nemci ne bi mogli takoj spoznati. Videl je, kako so ženske trgale koruzo ob meji, pa se je spomnil, da bi bilo dobro, če bi še sam bil ženska. Rečeno, storjeno!

Dekleta so se navdušila in hitro našle zanj primerno obleko, na glavo so mu zavezale veliko ruto in bil je — ženska.

»Ja, Marjan, pa še nisi Marjanca. Kam boš pa brado skril, saj je kar črna od tvojih kocih,« se je zasmejala ena.

Marjan je zaskrbljeno nagubal čelo, potem pa se je široko nasmejal: »Tristo zelenih, babnice, nekaj šminke boste že neke našle; sem z njo. Boste videle, deklíč in pol bom, da se bodo še Svabu sline pocedile.« Hitro se je gladko obril, dekleta pa so ga našminkale, da je bil rdečelichen in mladosten; pravo zardelo deklet.

No, in šel je z njimi na njivo trgati koruzo. Dekleta so se smejala, Marjanca pa je bila začuda bolj ti-

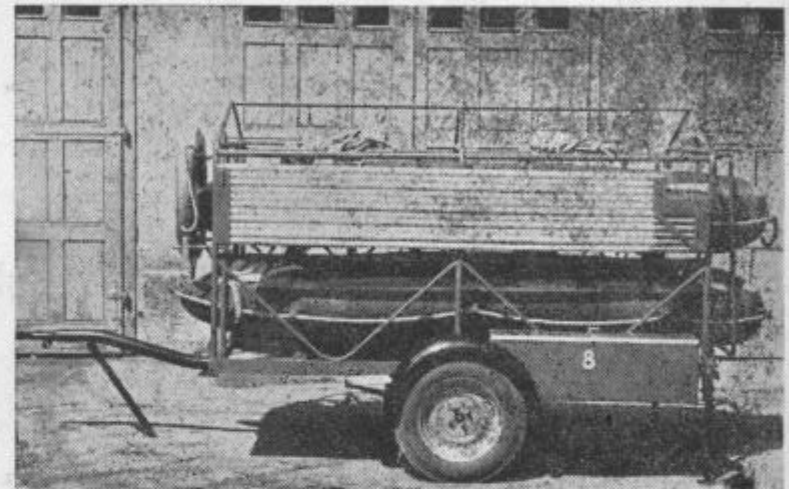
ho. Le včasih se je nasmejala, drugače pa kar naprej škilila proti poti, koder so običajno prihajali nemški granicarji. In res! Prišli so trije. Dekleta so zavrisnile in kar čuden je postal njihov smeh. Pričele so hitreje trgati. Nemci so jih opazili in stopili k njim. Smejali so se in tisti z očali, ki je vodil psa, se je napotil kar v koruzo. Vsem je postalo tesno pri srcu, Marjan se je kar potil. Nemci so se smejali in zdaj je ta ali oni hotel pobožati deklet po licu. Očalar se je nameril k Marjanu, ga prijazno ogovoril in ga hotel pobožati. Marjan je zbežal, plaho in sramežljivo je tekel in se z visokim glasom hihital.

Se danes se smeje, kako je bilo takrat, ko ga je hotel Nemec božati. Bil pa sem dekle, pravi, dekle in pol da me še pes ni spoznal. Ko bi se na samem srečala, bi ga pa poljubila, da bi vedel, kaj se pravi kurirja zamenjati z ljubico. Zvečer pa sem vseeno odnesel pošto na Hrvaško po poti, ki sem si jo napravil. Mine pobirati pa so me Nemci sami naučili.

Danes kurir Marjan kmetuje Olimju, predseduje šolskemu odboru in je tudi okrajni ljudski odbornik, vedno nasmejan.

Sotelski

Za reševanje na vodi

Navzlic vsem težavam, ki jih ima poklicna gasilska četa v Celju spriču pomanjkanja tehnične opreme za gašenje, pa se splošna reševalna služba pri tej enoti spopolnjuje iz leta v leto. Tako so v

uspehe na račun tako imenovanih tipalk za iskanje utopljenecv in drugih predmetov. Tudi te tipalke so proizvod njihove zamisli. Konstrukcijo prikolice pa so zahtevale še lokalne okolnosti — predvsem

zadnjem času na lastno pobudo sestavili posebno prikolico in nanjo namestili dva gumijasta čolna ter vse mogoče priprave za reševanje utopljenecv, pa tudi za iskanje predmetov, ki jih storilci kaznivih dejanj navadno odvržejo v vodo. Pri tem delu so dosegli izredne

pa pogoste poplave na celjskem področju. Kot pravijo, je konstrukcija prikolice in ostalih naprav, ki jih potrebujejo pri reševanju na vodi, edinstven primer pri nas sploh. Na sliki prikolica ter iskanje utopljenca s »tipalkami«. mb

In spet konjiček več

Zbiralci vžigalčnih škatel iščejo stikov

Na svetu imamo neverjetno dolgo vrsto zbiralcev. Ljudje zbirajo znamke, zbirajo nože, slike filmskih zvezd, denar, dragocene slike in druge umetnine, petičniki zbirajo drago kamenje in med zbiralci eksotičnih predmetov ni malo takih, ki imajo poleg črnega ščita, indijanskega loka in bojne sekire tudi kak najdragocenejši plen lovcev na človeške glave.

Predalec sem zašel pri zbiranju raznih vrst zbirateljev.

Nimam za bregom nič posebnega, vendar je zbirka, ki sem jo videl, zelo zanimiva. Videl sem namreč album vžigalčnih etiket, domala vse serije, ki jih je v zadnjih letih izdala naša industrija vžigalic, in še nekaj tujih povrh. Na straneh albuma so zapovrstjo živalske serije, ptiči, narodne noše, zastave raznih držav, kraji, prizori z »avtoputa«, serija, posvečena 40. obletnici ZKJ in SKOJ, in še razne druge serije.

Zbiralec pa vendar ni popolnoma zadovoljen s svojo zbirko. Manjka mu nekaj primerkov. Vsak, ki sam zbira ali zbiralce pozna, bo razumel, da so taki ljudje prav nesrečni, če je v njihovih zbirkah vrzel, če kaj manjka. Zato bi lastnik tega zanimivega albuma rad prišel v stik z različnimi drugimi zbiralci vžigalčnih etiket. Na kak organiziran klub sicer še ne misli, toda zamenjava etiket med ljudmi, ki »jahajo« na istem konjičku, bi koristila obojestransko. No, predloži skrivam ime tega zbiratelja, ko da je neka prav posebna redkost.

Tovariš Stane Kitak, strojni stavec pri »Celjskem tiskov«, stanujoč v Kersnikovi ulici 36, že dve leti zbira škatlice vžigalic, s katerih nad paro odlepi etikete, jih sortira in vlogo v svoj album. Poleg zbirk v albumu ima še okoli 100 etiket raznih serij, ki bi jih zamenjal. Pa recite, če industrija vžigalic ni poskrbela za novega konjička.

MED ZAKONCI

On: »Povej, zakaj se pravzaprav jeziš name?«

Ona: »Saj sama ne vem več, ampak, oprostim ti pa ne, da veš!«

OBROKI, OBROKI...

Sparovič je izgubil denarnico s 1500 din gotovine. Našel jo je Nemanč in napisal Sparoviču pismo: »Našel sem Vašo denarnico. Prilagam 500 din in Vas obnem vljudo prosim, da mi dovolite vračanje ostalih 1000 din v obrokih. — Nemanč.

NOVODOBNA VLIJUDNOST

V avtobusu prepusti nek tovariš starejši ženi sedež. Nanj se v hupu vsede tovariš, ki je stal v bližini. »Prosim ustanite, svoj prostor sem odstopil tovariščici!« »Ze prav,« odgovori drugi, »ta tovarišica je moja žena.«

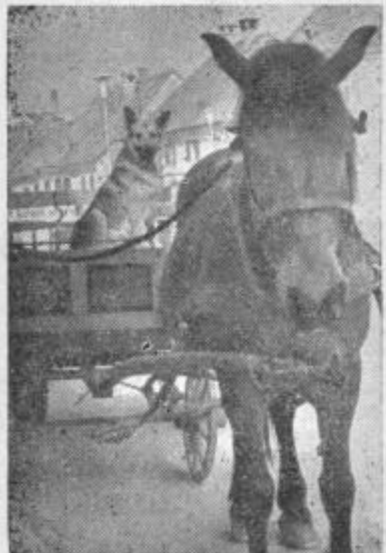
NEZEN MIGLIJAJ

Gost se noče in noče posloviti. Naposled reče: »Pri vas je res prijazno.« »Da res je,« odgovori smehljaje gostiteljica, »posebno kadar sva sama z možem.«

TUDI DEFINICIJA

»Kaj je deficit?« »Deficit je, kadar ima človek še manj kakor je imel, ko ni ničesar več imel!«

SANJČEK NA DIVJEM ZAPADU (konec)

Slika je iz Zalca. Gospodar je odšel po opravkih, vtem ko je na vozu ostal kot čuvaj velik volčjak. Vsekakor razumevanje, ki ga ne srečamo na vsakem koraku.